

DIRVA

THE FIELD

Nr. 81
Spalis-October 23, 1958
Cleveland, Ohio

Liūdnas Amerikos Balso perorganizavimo balansas

Rusai išnaudoja padėtį

(Mūsų Europos bendradarbio)

Kol veikė Amerikos Balsas Europoje, jo programos klausėsi ne vien pavergtieji Lietuvoje, bet ir laisvuose Europos kraštuose gyvenantieji lietuviai. Amerikos Balso Europoje uždarius, iš Vašingtono lietuvių kalba transliuojama programa tapo neapėjami užimti atsiradusią tuštumą ir prisiveržti pro koncentruotus sovietų trukdymus.

Nebesant Amerikos Balso Europoje, daug sovietų trukdymo stočių yra pajungtos vien Vašingtono programai trukdyti. Lietuvių kalba transliuojamų programų girdimumas yra visiškai nustelbtas. Iš pavergtos Lietuvos atsiųstose laiškuose klausama: "...kur ir kada pasilaidojo garsiai palbėjęs Mr. A. Balsys?" Koks, uždarius Amerikos Balso Europoje balansas? — Jei anksčiau iš Vašingtono ir Europos (savaitės bėgy) transliuojamų Amerikos Balso programos (be kartojimų) sudarė septynių valandų, šiandien per savaitę sudaro tik 3 val. ir 30 minučių.

O kokias iš šio fakto išvadas pasidarė Lietuvos okupantas?

Be kasdien — vidurnaktį 22 val. 30 min. iš Maskvos, trumpomis bangomis transliuojamos 30 minučių programos, skirtos užsienij gyvenantiems lietuviams, pavergtas neseniai dar įpsivedė naujas, papildomas lietuvių kalba transliacijų laidas. Jos iš Vilniaus perduodamos kiekvieną pirmadienį 22 val. ir kiekvieno mėnesio pirmąjį ir paskutinįjį šeštadienį.

Prieš dvi savaites (nuo spalio 6 d.) užsienij gyvenantiems lietuviams sovietų skirtos transliacijos dar labiau padažnintos. Specialios programos pradėta duoti iš Berlyno — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais ankstyvomis rytmečio ir popiečio valandomis. Transliuojama trumpomis ir vidutinio ilgio bangomis.

Sovietinės propagandos nuodų gaminimas, maišymas ir permetimas į Vakarus padažnintas ir sustiprėjo. Amerikos Balsas Vašingtone, trims milijonams pavergtų lietuvių per savaitę transliacijoms skiria tik 3 val. 30 minučių, o okupantas, keliolika tūkstančių užsienij įsikūrusiems lietuviams tremtiniams, savo programas padažnina ir pakėlė

ligi 6 valandų per savaitę. Jei prie šių valandų skaičiaus dar pridėsime 24 valandas — per dvi Vilniaus radijo stotis kasdien transliuojamos sovietų programos pavergtiems lietuviams krašte, tai Amerikos Balso perduodama programa yra tik lašas jūroje.

LIETUVOS NAUJIENŲ ATRANKA

TURI PATENKINTI CHRUŠČIOVO NORUS...

Ir šiemet neužsėjo viso numatyto ploto. — Ūbuolių derlius buvo geras, bet tvarkos nebuvo. — Dar lieka 300,000 ha dirvonų. — Mažina įmonių administraciją.

Jau keletas metų skelbiama, kad Vilniuje ir kituose didžiuosiuose Lietuvos miestuose įgyvendintas 11-kos metų privalomas mokymas. Spalio 12 dieną Vilniaus vykdomasis komitetas svarstė, kaip pagerinti... septynerių metų privalomo mokymo įgyvendinimą. (Chruščiovas skelbia, kad septynerių metų privalomas mokymas Sovietijoje praktiškai įvykdomas tik iki apie 80%).

Vykdomasis komitetas taip pat kreipėsi į įmones, kad jos paskirtų kambarius — klases mokinių praktikos darbams. Pagal Chruščiovo planą, septynmetės mokyklas baigę 14-15 metų jaunuoliai turi eiti dirbti į fabrikus. Nors tas jo planas turi dar tik neformalų partijos CK pritarimą ir oficialiai dar nepriimtas, Vilniaus valdžia, atrodo, jai praktikoje taikosi prie to plano. Tada į aukštesnes klases patektų tik nedaugelis išrinktųjų, o visi kiti, kurie norėtų, galėtų tik vakarinėse mokyklose toliau mokytis nuo fabrikinio darbo laisvu metu.

MINISTERIJA PATENKINTA

Žemės ūkio ministerija spalio 5 dieną paskelbė komunikatą, kad žiemkenčių šmet laikų Lietuvoje pasėta apie 80%, taigi 10% geriau, kaip pernai.

Žinios iš aukštaitijos, tačiau, sako, kad, bent tenai, rugiapiūtė šmet nusitęsusi net į rugpiučio pabaigą, o vasarojaus dar nemaža laukuose buvę spalio pradžioj.

Iš Amerikos Balso Europoje uždarymo naudos turi tik sovietai. Jei anksčiau dviem skirtingom ir skirtingu laiku transliuojamom Amerikos Balso programom užglūinti sovietams reikėjo daugybės trukdymo stočių, tai dabar trukdymai yra sutelkti vienai programai nutildyti, o kitos sovietų trukdymo stotys yra permontuotos naujomis lietuvių kalba sovietinėms programoms transliuoti. Šiandieniniai faktai akivaizdžiai rodo, kad iš Amerikos Balso reorganizacijos pasinaudojo vien sovietinė propaganda.

St. Jaras

MAŽINA ĮMONIŲ ADMINISTRACIJĄ

Šiais metais iš Lietuvoje esančių pramonės įmonių administracinio personalo atleista (ar į kitus darbus perkelta) apie 300 pareigūnų. Tuo būdu esą sutalpyta apie pustrčio milijono rublių. (Jei santaupos skaičiuojamos metiniu pagrindu, tai išeitų, kad sumažinta daugiausia žemesniųjų pareigūnų, gaunančių apie 600 rublių per mėnesį. Tačiau, jeigu tai faktinės santaupos dėl atleidimų, vyksusių devynių mėnesių laikotarpyje, tai turėtų būti paliesti ir aukštesnieji pareigūnai).

Racionalizuojant pramonės įmones, sujungtos dvi tekstilės įmonės ("Audimas" ir "Baltija") į vieną. Dar 15 Kauno ir Vilniaus įmonių numatoma jungti.

Numatoma, ypač mažesnėse įmonėse, panaikinti cechų sistemą. Pavyzdžiui, vienoje Kauno batų siuvykloj, kur dirba mažiau kaip 400 darbininkų, yra 5 cechai (auliukų sukirpimo, auliukų siuvimo, šampavimo ir kt.), kurių kiekvienas turi po viršininką ir dar kiekvienai pamainai po meistrą (dvi pamainos).

Šiaulių "Stumbro" (buv. Nurokų) fabrike dirba apie 270 darbininkų, yra 4 cechai, tad vienas techninis vadovas tenka tik 15-kai darbininkų. Kauno "Apvijo" 5 cechai — 250 darbininkų, Marijampolės "Šešupės" 3 cechai — tik 160 darbininkų. Tokiose įmonėse numatoma palikti po vieną gamybos vadovą kiekvienai pamainai ir po meistrą skirtingiems gamybos barams, jei tokie yra.

Įmonėse esama per daug specializuotų skyrių. Kai kuriuose skyriuose dirba tik 2-3 žmonės, o kiekvienas turi po viršininką (pav., planavimo skyrius, darbo užmokesčių skyrius). Be to, viršininkų kiekis didelis, bet kvalifikuotų pareigūnų ne tiek daug. Net įmonių planavimo, gamybos skyriuose aukštąjį mokslą baigusiu (ekonomistų, inžinierių) turima tik apie 20%.

"PIRKĖJAS IEŠKO DRABUŽIO"

Spalio pradžioje Vilniaus universalinėje krautuvėje už 1870 rublių buvo galima gauti vasarinių vyriškų kostiumų, tiesa, netikusiai pasiūtų. Vasarą jų visai nebuvo galima gauti, taip kaip dabar nėra žieminių.

"Lelijos" siuvimo fabrike guli 700 moteriškų žieminių palty, bet jų negalima siūsti į krautuves, nes be apykaklių. Apykaklės iš kailių siuvimo fabriko buvo gautos, bet vien per rugsėjo mėnesį 562 iš jų teko atmesti, kaip netikusias. Bet kailių siuvimo fabriko nesijaudina: prekybininkai tas apykakles iš jų vistiek nupirksią.

"Vilnelės" siuvykloj guli keli šimtai vasarinių šilkinių suknelių. Dabar nebe laikas jas perduoti. Bet jos pasiūtus buvo tik

Čiurlionio Ansamblio namų atidarymo iškilnių prezidiumas. Iš kairės: Ansamblio pirm. J. Nasvytis, kalba Steponas Nasvytis, kun. Dzegoraitis, St. Barzdukas, Dr. S. Biežis, Sofija Smetonienė, A. Mikulskis, O. Mikulskienė, J. Daugėlienė ir J. Daugėla.

Dirvos nuotrauka.

vasarai besibaigiant. Pavasarį negalėjo siūti, nes "Kauno audiniai" dar nebuvo išaudę medžiagos...

Ikimokyklinio amžiaus mergaitėms suknelių yra kaštuojančių iki 200 rublių. Jos per neapsižiūrėjimą pasiūtus iš brangios medžiagos, skirtos suaugusių moterų suknelėms.

AMERIKOS BALSO ATSTOVAI CLEVELANDE

Virš 40 Amerikos Balso atstovų, perduodančių transliacijas anglų ir kitomis 23 kalbomis, praėjusią savaitę lankėsi Clevelande. Clevelandas buvo parinktas konkurso keliu, kaip tipingas Amerikos miestas, kuris įdomus gausiomis tautinėmis grupėmis, savo pramone, aktyviu kultūrinio ir meninio gyvenimu. Jo parinkimą organizavo Junior Chamber of Commerce. Lietuvius atstovavo J. Labanauskas ir A. Petrutis.

Clevelande jie visi aplankė miesto vadovybę, bibliotekas, muziejus, universitetus, įdomesnius fabrikus, didžiulius laikraščius. Kiekvienos tautybės atstovai dar lankė jiems artimesnes savųjų organizacijas, įstaiigas ir pavienius asmenis. Lietuviai atstovai padarė virš 30 pasikalbėjimų, jų tarpe į juostas įrašė ir Čiurlionio Ansamblio namų atidarymo iškilmes.

IŠ LENKIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO

Lietuvių draugijos veikla Punske paskutiniuoju metu apsnūdusi. Nauja šluota nekaip šluoja (liepos mėn. išrinktasis naujasis partietis pirmininkas). Laukiama, kad ir likusioji centro valdybos dalis bus pakeista, jei nemokės prisitaikyti.

Paskutiniuoju metu iš JAV ir Kanados siunčiamas lietuviškas knygas cenzūra konfiskuoja.

Punske vidurinė mokykla

DIDELIS DĖMESYS AUTOMOBILIŲ PRAMONEI

ŪKINIŲ POŽIŪRIU LABAI GERAI VERTINAMA NAUJOJI AUTOMOBILIŲ PRAMONĖS DARBININKŲ PASIRASYTOJI SUTARTIS SU FABRIKANTAIS. — TIKIMASI, KAD AUTOMOBILIŲ PRAMONĖ ISJUDINS IR KITAS ŪKIO ŠAKAS.

JONAS KAZLAUSKAS

Automobilių darbininkų ir fabrikančių pasirašytos darbo sutartys yra mažiausiai infliacinės po Antrojo pasaulinio karo ir galioja 3 metus — iki 1961 metų rugsens. Jų reikšmė ir įtaka yra didelė automobilių darbininkui, pramoninkui, vartotojui ir Amerikos ūkinei sistemai.

Darbininkas, gaminąs automobilius, gauna kasmet 2½% atlyginimo pakėlimo, kuris nėra infliacijos produktas. Darbininkas padidina savo gamybinį pajėgumą 2½%, tat jam teisetai priklausо didesnis valandinis atlyginimas. Jo perkamoji galia yra balansuojama su rinkoje vystujančiomis kainomis.

Sutartyse nustatytas atlyginimų pakėlimas palieka automobilių pramoninkams reikiamą pelno kiekį ir perdaug neapipilešia vartotojo, nes gaminio kaina nėra virš laukiamos rinkos lygio.

Laikę šių trijų sutarties metų Amerikos visuomenė pasakys savo nuomonę Detroito trims didiesiems dėl mažų amerikietiško automobilio. Didelė atsakymo dalis ateis iš 1959 metų modelių, kurie yra platesni ir ilgesni —

paskirtas naujas mokytojas Karčiauskas. Jis neseniai yra repatrijaves iš Lietuvos ir save laiko lenku, bet lenkiškai nemoka.

Karčiauskas giria dabar okupuotoje Lietuvoje sovietų sukurta padėtį, bet visi stebisi, kodėl iš ten jis pats išvažiavo. Atrodo, kad naujasis mokytojas bus vietos lietuvių veiklos "angelu sargu".

Vienas energingas jaunas lietuvis mokytojas paimtas dviem metams į kariuomenę, nors lenkai mokytojai gauna paluosavimus, nes visą laiką yra didelis mokytojų trūkumas.

dar didesnis kontrastas europietiskam importui. Amerikiečiams pasisakius už mažus modelius, fabrikantai, turėdami prieš akis taikos metų pramonę, galės koncentruotis į pigesnes ir ekonomiškesnes susisiekimo priemones, kas tiesioginiai paveiks ir vartotoją.

Susisiekinimas ir jo išlaidos yra kiekvieno iš mūsų dalis biudžeto. Lėtesnis automobilių kainų kilimas ar pigesnių automobilių pasirodymas yra vartotojų laimėjimas, kuris sulėtins vis kylančią pragyvenimo lygio kainą, sumažins dolerio vertės kritimo tempą ir atneš pastovėsnės kainas. Su svyruojančia automobilių pramone svyruoja ir didelė dalis ūkinio gyvenimo. Dabartinės sutartys kalba už didesnį kainų ir atlyginimų pastovumą, negu jų svyravimu.

Pramonės ir unių atstovai, spaudžiami ūkinės krizės, parodė, kad abiejų pusių tinkamas padėties ir ateities įvertinimas yra teigiamas ženklas kapitalistinei sistemai, nustatant kainų ir atlyginimų lygį.

Gerai vykstanti automobilių pramonė įjungs ir kitas gamybos šakas (pieną, gumą, stiklą) į darbą. Pastarosios vėl duos daugiau aktyvumo kitoms pramonės, prekybos bei patarnavimų sritims, kurios didins ūkinio gyvenimo grandinę ir kartu dirbančiųjų eiles bei prekių ir patarnavimų poreiklavimą rinkoje.

Naujosios sutartys ūkiniu požiūriu yra geros, lieka tik laukti geros automobilių gamybos ir rinkos, kas paspartins visą ūkinį gerėjimą.

Gyventojų skaičius, pagal 1950 metų pasaulinę statistiką, buvo 2,497,000,000. Tikima, kad 1975 metais gyventojų bus 3,828,000,000.

Čiurlionio Ansamblio namų atidarymo bankete. Iš kairės: J. Salasevičienė, O. Karpienė, K. Karpius, kalba pirm. J. Nasvytis, kun. Dzegoraitis, P. J. Žiūrys, p. Žiūrienė, T. Čiurlionis, A. Nasvytis ir kiti.

Dirvos nuotrauka.

Čiurlionio Ansamblio svečių dalis, dalyvavusių iškilmingam namų atidarymo akte. Dirvos nuotr.

DIRVA

THE FIELD

Published twice-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas. Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio. Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915. Single copy — 10 cents.

Du kart savaitinis, leidžiamas VILNIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radio D-Jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išleina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio. Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigta 1915 metais. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:

P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), A. Musteikis (Detroit), R. Mielzins (Chicago), J. P. Palukaitis (Cleveland), J. Paplenas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Šią savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Jau kelintą kartą mes duodame platesnius pranešimus apie Amerikos Balso dabartinę padėtį. Šiame numeryje, pirmame puslapyje, jūs skaitote, kaip Amerikos Balso sudaryta dabartinė padėtis sumaniai išnaudoja rusai. Atseit, lyg ir netikėtai turi tiktėti, kad čia tai bendras suokalbys. Bendras suokalbis vieno rusų nauda. Bet tai dar ne viskas. Kitame Dirvos numeryje mes paskelbime savo bendradarbio naują rašinį, kuris atskleis tūlo Mr. John Albert dabartinę veiklą Muenchene, kur jis likviduoja Amerikos Balso Europoje. Likviduoja tarsi privatu priešų turpą. Likviduoja, tarsi kai kieno paprašytas tai padaryti labai greit, kad tik nepavėluotų.

Nesenai girdėjome pranešimus, kad dėl Amerikos Balso siaurinio ir likvidacijos, pradžioje apklausinėjimus Kongresinio komitetas. Ir su labai dideliu apgailestavimu reikia pasakyti, kad tame apklausinėjime mūsų atstovų duoti liudijimai, labai lėkšti, visiškai neparemti naujaisiais daviniais. O tokiame liudijime ruošiantis buvo galima pasirinkti tokios svarios medžiagos, kaip šį kartą skelbiama ir ateinančiam Dirvos numery bus paskelbta.

Su Amerikos Balso jau ne šiandien blogai. Žinoma, daugelis lietuvių veikėjų, kurie jo pranešimų neklausė, bet tik nuomone susidaro iš Amerikos Balso pareigūnų užrašymo, gerokai klysta. Manymas, kad ką pasisekė pasakyti į užrašytųjų juostas, tas jau ir į tėvynę perduota, labai klaidus. Todėl nėra jokio pagrindo džiaugtis ir tiems clevelandiečiams, kurie dabar daug įkalbėjo į Amerikos Balso juostas, kada čia lankėsi net 40 Amerikos Balso pareigūnų, kad jau viskas ir ten pasieks. Pasieks tik tai, kas bus Clevelando gyrimas ir labai plokščias prašliaužimas pro didžiąsias mūsų bėdas...

Dėl Amerikos Balso mums reikia tvirtos akcijos. Argi mes negalim savo laisvais užversti Valstybės Departamentą, Kongresinį komitetą, pasiėmusį patyrinti šią įdomią instituciją. Man Amerikos Balso labai daug kur primena a. a. UNRRA laikus. Žinoma, tada buvo 1946 metai, gi dabar 1958 metai. Negali gi būti vienodi veiklos metodai. Bet užtat ir mūsų padėtis kitokia. Tada kiekvienas grasė atiduoti rusams, jei tik neužčiaupė burnos, o dabar jau ir jie patys kai kada rusų pasibašina.

Kaip ten bebūtų, su Amerikos Balso darosi nemaža bėda. Programas susiaurino per pusę ir dar antrą tiek jas nublankino. Dabar išleina taip, kad per jį tik retkarčiais lietuviškas balsas girdisi, bet jame lietuviškos dvasios ir lietuviškų siekimų visiška nebėra.

Tai tipiški keegzistencijos laikai. Ir jie pamažu gali nuvesti į tokią padėtį, kada laisvės pasireiškimams labai maža vietos belieka.

Esam rinkimų išvakarėse. Pi-

liečiai atiduos balsus už jų pasirinktus kandidatus. O juos pasirinkant labai atidžiai žiūrėkit, kad jie būtų tokie, kurie apie talką pavergtoms tautos kalba ne pačių rinkimų metu, bet mums laisvės talkoj visad nuširdžiai talkina. Tik jų pagalba laisvų žodžių ir geru darbu mes galim pasiekti pavergtą tėvynę. Išrinkę įvairius keegzistencijos šalininkus, ar tai jie būtų demokratų ar respublikonai, nieko nelaimėsime.

NEW YORK

NEO-LITHUANIA SUEIGA NEW YORKE

Rudenini atėjus naujam darbui sukruto ir New Yorko akademikai. Nesenai įvyko korporacijos Neo Lithuania senjorų sueiga, kurioje dalyvavo ir filisteiriai. Sueigoje korporacijos pirmininkas J. Maurukas padarė atliktų darbų apžvalgą, buvo pasitarta dėl ateities darbų ir išrinkta nauja valdyba.

Pirmininkas J. Maurukas savo pranešime paminėjo nesenai pasirodžiusį korporacijos informacinį leidinį, papasakojęs apie pirmąją Neo Lithuania vasaros stovyklą ir įvestą korporacijos reikalams skyrių Dirvoje. Šių darbų įvykdymui turėjo įtakos

VOTE...

For Common Pleas Court

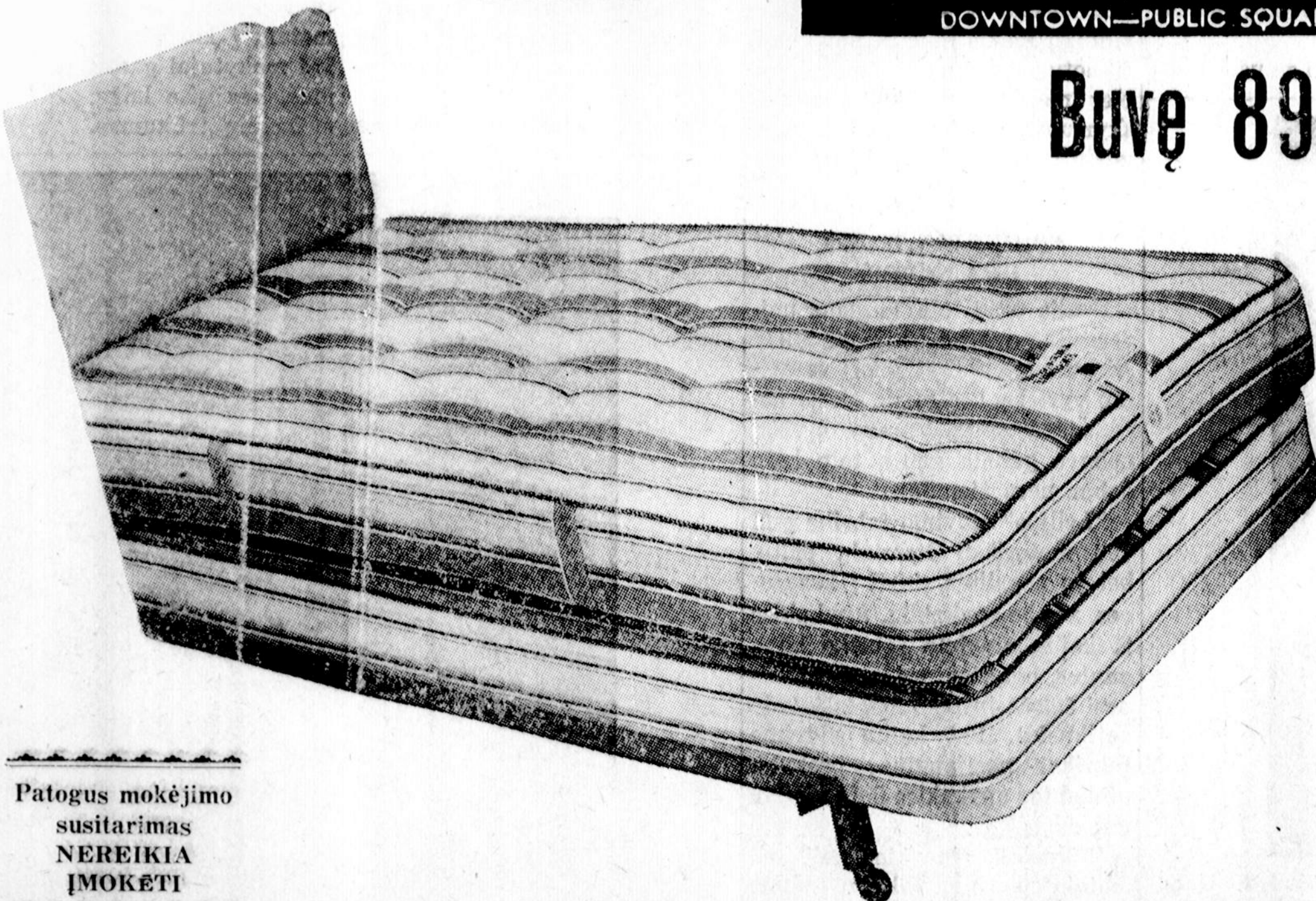
Term Expiring January 6, 1961

CHARLES F. CARR

Preferred by the Citizens League Endorsed by both Bar Associations and all three newspapers

CARR FOR JUDGE COMMITTEE Harry L. Davis James P. McWeeny Co-Chairmen

EAGLE STAMPS
PADEDA
SUTAUPYTI

Patogus mokėjimo
susitarimas
NEREIKIA
ĮMOKĖTI

Kas ir kur?

• Dr. A. Geručiai, kaip pranešama iš Šveicarijos, spalio 16 d. padaryta nelengva vidurių operacija.

• JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondo valdybą sudaro: Jonas Švedas, Petras Maldeikis, Viktoras Naudžius, Kazys Sruoga, Juozas Končius, Juozas Kreivėnas, Aleksandras Dundulis, Juozas Arštikys ir Steponas Paulauskas.

• J. J. Bačiūnai, ilgėliau sustoję Phoenix, Arizona, aplankė Las Vegas, Meksiką ir artimiausiu laiku žada vėl grįžti į Tabor Farmą.

• Kun. P. Garšva, MIC, yra naujai paskirtas Draugo moderatorium ir Liet. Knygos klubo vedėju. Iki šio laiko tas pareigas atlikdavo kun. V. Bagdonavičius, MIC. Pastarasis dabar paskirtas Draugo redaktoriumi.

ir New Yorko korporacijos valdyba.

Taip pat nušvietė korporacijos santykius su kitomis studentų organizacijomis. Skyrius buvo suruošęs metinę šventę, tautinių organizacijų kongreso metu — jaunimo šventę, vėliau iškylą ir atliko eilę kitų svarbių darbų.

Džiuginančių korporacijos darbų tenka laikyti priėmimą į organizaciją naujų narių. Metų eigoje korporacija padidėjo keliolika narių, kurie atėjo iš studijuojančio jaunimo tarpo. Visi su eigos dalyviai pritarė siūlymui valdybą rinkti iš korporacijos narių aktyviųjų studentų. Tuo būdu į naują valdybą buvo išrinkta še studijuojantieji nariai: D. Maurukaitė, A. Spirauskas ir V. Sutkutė.

Baigiant sueigą aptarta korporacijos metinės šventės reikalai, šventė, kaip numatyta, įvyks lapkričio 15 d. Lietuvių Klubu svetainėje, Maspeth, N. Y.

Sueigoje pasiskėjo, kad New Yorko neolithuanų veikla stiprėja ir plečiasi. Yra pagrindo laukti, kad naujoji valdyba dar daugiau studijuojančių jaunimo patrauks į korporacijos eiles ir lietuvių akademinį gyvenimą daugiau įneš tautinės minties dvasios.

• Punsko lietuvių vidurinės mokyklos ansamblis Atžala, šią vasarą aplankė septynių lietuvių apgyventus kaimus su dainomis, vaidinimais ir šokiais. Be kitų, aplankė ir Raištinį kaimą, ir jame surengė pirmą viešą lietuvišką vakarą to kaimo istorijoje.

• Ieškomas Ulinas Vladas, sūnus Aleksandro iš Kauno apskr., Veliuonos valsč., Stakių par., Pamituvio kaimo, iš Lietuvos išvykęs 1918 m. Ieško sesuo Ulinaitė-Orentienė. Pranešti: V. Minkūnui, 1359 Elwood Rd., Cleveland 12, Ohio.

• Naujas Kario numeris spalio mėnesiui, kaip visuomet gausiai iliustruotas. Daug aktualių rašinių:

P. Alšeno — Pareigos; J. Skardžio — apie naująsias amerikiečių raketa: Polaris, pasaulinio karo sulaikytojas; K. Uoginio — Dar nieko nepaminėtas "sukilimas", prisiminimai iš Nepriklausomybės kovų 1919-1920 m.; A. Žygimanto — tiesios išsamios karinės studijos iš priešistorinių laikų: Varis ir Karas, Mitai ir istorija; Bolševikų okupuotos Lietuvos žemėlapis nuotrauka, užimanti ištisus 2 puslapius; A. Egličio romano ištrauka apie latvių karių vokiečių eilėse: Aš nebuvau didvyris; Herodoto istorijų K. Kepalo puikios vertimo tiesios. Be šių pagrindinių straipsnių yra Tremties Trimito ir šaulės Tremties skyria, aktualijos, sportas, karinės žinios ir informacija.

Kitas KARIO numeris išeis žymiai radidintas ir skirtas paminėti Lietuvos Kariuomenės 40 metų sukaktį.

HARTFORD

SVARSTĖ JAUNIMO REIKALUS

Vietos LB valdybos nariai, tūvu k-to pirm. p. Šliogeris, šeštadienines mokyklos vedėjas p. Jučėnienė, bendrame posėdyje svarstė Hartfordo lietuvių jaunimo reikalus. Nutarta: 1. siekti bendravimo su augančiu ir akademinio lietuvių jaunimu, 2. rengti jaunimo menines pramogas ir pasilinksminimo vakarus, tuo būdu siekti glaudumo jaunimo su tėvais ir lietuvių visuomene.

Lituanistinėje šeštadieninėje mokykloje yra virš 40 mokinių, nemažas būrelis lankančių aukštesnę — high school ir kolegijas bei universitetus. Šis jaunimas, nebendradamas su tėvais ir visuomene, išsiskiria iš lietuvių kultūrinio gyvenimo ir daug jau-

nuolių, baigę akademinis mokslus, nesutampa su mūsų visuomene ir jos kultūrinė veikla.

Kad išvengtume mūsų tautinės "savižudybės" išeivijoje, pareiškė dr. A. Šerkšnas ir LB valdybos pirm. p. Chase, būtinas reikalas vystyti glaudesnę tėvų ir visuomenės bendravimą su augančiu, pradžios mokyklos ir akademinio lietuvių jaunimu, pratinti jaunimą prie savosios kultūrinės veiklos, juos ruošti ateityje būti mūsų visuomenės veikėjais — tėvų užvaduotojais lietuvių kultūriname gyvenime.

Nutarta ruošti jaunimo vakarą su menine programa ir šokiais šeštadienio vakare, spalio 25 d. parapijos mokyklos salėje.

Dabar visi ir laukiam to vakaro. Gerai pasisekus atsisiras noro ir ateityje dažniau tokius vakarus suruošti. Tat visiems reikia pasistengti.

IŠ LAIŠKŲ REDAKCIJAI

AR BEPASIBAIGS KADA TA BAUSMĖ?

Turim daug veiksnių, už kits kitą geresnių. Girdim daug pamokslų, viens už kitą gražesnių. Vardan tos Lietuvos šaukdam, šilko žodžiais plakdami, tuo pačiu atsikvėpimu jie apšaukia mus ir prieš tartininkais ir tautos kovų herojais. Ir skęstam gražylinių atsišaukimų sriau, akimis klausdami viens kitą, už ką mus viešpačiai mūsų taip gražiai ir taip ilgai kankina...

Išrinkom Pasaulinį Seimą, suvažiavo delegatai ir išrinko pačią vyriausią PLB Valdybą. Du mėnesius galvojo valdyba Toronto mieste, ir sugalvojo nuvyti dar vieną šilkinų žodžių botagėlį, auksaburnišką manifestą — "žodį lietuviams". Ir pasakė-pažadėjo būti veiksnų veiksniais siekti visų pirmą vėl(?) sudaryti "vieningą laisvinimo frontą ir vieną vadovybę"... Paskui suilyginti-sutvarkyti visuose kraštuose ir šalpos darba.

Prisiminė, kad tarp kitų dalykų, yra dar kultūros ir švietimo srities, kuri "irgi reikalauja planingos rankos"... Bet šiuo (ketvirtačiu?) uždaviniu — vadovėlių, knygų ir muzikos veikalo leidimo, lietuviškų mokyklų globėjimo, joms programų paruošimo, premijų reikalų sutvarkymo, stipendijoms lėšų organizavimo — veiksnų veiksnys pats nesirūpina. Tam bus sudaryta Kultūros Taryba, — tegu ji planuoja ir patarinėja (kam? Valdybai, ar tiesiai tiems, kurie patys ką nors realaus darys?).

Ir vėl, ir vėl mums reikia iš-

girsti ir sužinoti, kad "gyvename didžiųjų kovų, kančių, sukrėtimų ir heroikų pastangų periodą"; kad "žvėriškas brutalumas siekia sunaikinti laisvą žmogų"; kad "mūsų tauta yra tų baisių grumtynių vidury"; kad "Todėl

— VARDAN TOS LIETUVOS VIENYBĖ TEŽYDI"...

Žydi, žydi ir žydės, kol lapečiai nubirės... O ką darom, kad vasių būtų?

Deklamacijų apskaiktas bendruomenietis

LAISVĖS PASIRINKIMAS

Kiekvienas amerikietis turi teisę į darbą, kurio jam negali

suvaržyti nė organizacijos, nė kas kitas!

BALSUOK "YES" ON ISSUE 2!

ISSUE 2 — RIGHT TO WORK	
☒ YES	Shall the Proposed Amendment to the Constitution of The State of Ohio, declaring unlawful any contracts and practices of Employers and Labor Organizations whereby membership or non-membership in a Labor Organization, or payment or non-payment of money to such an organization are made a condition of employment or continued employment, but saving, for not more than two years, consent pursuant to a written agreement made before the effective date of the amendment, be adopted?
☐ NO	

Informacijai, literatūrai ar kitam patarimui dėl šio svarbaus reikalo, šauk MAIN 1-1334, Cuyahoga Right To Work Hdq., Suite 1623, Superior Bldg.

MAX D. GUSTIN, Chairman

DiSalle FOR GOVERNOR

It's Time for Mike!

DiSalle for Governor Committee
M. V. Connell, Director

GREETINGS and BEST WISHES
To All Our Friends and Patrons

ROXY BURLESK

2 HOUR MATINEES

2 ACT SHOW CONTINUOUS

1 TO 5 PM. EVENINGS 7 TO 11 PM

A NEW TRAVELING SHOW EVERY FRIDAY

SAT. NITE LATE SHOW AT 11:30 P. M.

the MAY co's 2 BASEMENT stores

DOWNTOWN—PUBLIC SQUARE ON THE HEIGHTS—CEDAR CENTER

Buget 89.50 Serta "Ambassador"

Hollywood Lovos

\$59

Į komplektą įskaityta

- "Serta" vidaus matracas
- "Serta" puikios spiruoklės
- Metalo rėmas
- Gražus kraštų užbaigimas

Dabar yra pats laikas pirkti žinomą "Serta" matracą su box spring, labai gražiais Duran apvedžiojimais, ant patogų metalinių rėmų, už mažą komplekto kainą... ir tai gražiai atrodo, ir praktiška.

Paštu ir telefonu užsakymai priimami... Šauk CH 1-3000 The May Co.'s Basement Bedding Department Downtown and On the Heights

Vytinė per Dėdės Samo katilą

RAMPOS ŠVIESOJE PER PASAULI

VYT. ALANTAS

Džiugu ir reikalinga kada ne kada stabtelėti ties asmenimis, kurie lietuviškoje dirvoje yra išaugę ir tebevaro gilią vagą. Be abejo, prie tokių priklauso Zuzana Arlauskaitė-Mikšienė, kuriai šiemet sukanka 50 metų nuo jos pirmųjų žingsnių ramos šviesoje ir kurios įnašas į mūsų teatrą yra žymus ir svarus.

Turbūt, nesuklysiu pasakęs, kad ji yra šiuo metu vyriausia iš visų mūsų scenos vėteranų. Jei už geležinės uždangos, Lietuvoje, rengiamasi švesti 40 m. lietuviško teatro sukaktuvės, tai Z. Arlauskaitės-Mikšienės teatrui šis darbuotės pradžia, kaip matome, siekia visu dešimtmečių tolau.

Viskas prasidėjo Rygoje šio amžiaus pradžioje. 1907 m. Rygos lietuvių kolonija buvo gausi, jūdi ir stipri inteligentinė mis pajėgoms. Kultūrinis, o ypač, labai teatrinis gyvenimas ten virė. Rygoje tuomet veikė net trys lietuvių teatrų trupės, vadovaujamos J. Linarto, L. Jakavičiaus ir S. Venslauskienės.

Atsimintina ir tai, kad L. Jakavičius, leidus lietuvių spaudą, ten įsteigė knygyną, įsirengė spaustuve ir leido įvairias lietuviškas knygeles, kalendorius ir periodinius leidinius: Lietuvių Naminį Draugą, satyros laikraštį Juokdarį, o kiek vėliau ėmė leisti ir Rygos Naujienas.

Veikė ten tada tarp kitų ir žvaigždės draugija, kurios vadovai ir įkvėpėjai buvo tokie žinomi kultūrininkai, kaip Pr. Mašiotas, M. Šikšnys - Šiaulieniškis, K. ir S. Venslauskai, F. Vizbaras ir k.

Draugijos svarbiausias tikslas buvo steigti ir išlaikyti lietuvių pradžios mokyklas, kurias lankė daugiausia lietuvių darbininkų vaikai. Tų mokyklų buvo penketas ar šešetas ir jas lankė apie 300 vaikų. Mokykloms lėšų parūpinti žvaigždės draugija rengė koncertus, loterijas, spektaklius ir t.t. Apie jų pasiekimą galima spręsti, kad ir iš to, kad spektakliuose apsilankydavo 400-500 žmonių.

I tokią tad atmosferą pateko atvykusi iš Šiaulių Zuzana Arlauskaitė. Į Rygą ją atsikvietė Venslauskienė mokytojauti lietuvių mokykloje. Bet kadangi Zuzana, baigdama Šiauliuose keturias klases už dalyvavimą gatvės demonstracijose 1906 m. iš elgesio gavo trejetuką, tai oficialiai gauti darbo mokykloje negalėjo. Išstius metus ji mokytojavo Venslauskienės vardu... Jei tada buvo 18 metų.

Prie žvaigždės draugijos veikė teatrų grupė, kurios spiritus movens buvo Stanislava Venslauskienė. Ji ne tik režisavo ir statė spektaklius, bet ir pati yra

parašiusi porą dramų dalykų. Bet kartais žvaigždės draugijos pastatymams buvo kviečiami ir kiti režisieriai.

Taigi, Zuzana, atsikėlusį į Rygą, kažin kaip savaime įsitraukė į teatrinį lietuvių sąjūdį, juo labiau, kad tam ji turėjo neabejotinų sceninių gabumų bei dėkingą scenos išvaizdą ir, be to, jau ir prieš tai buvo susipratusi su ramos šviesa dalyvaudama lietuviškuose vakaruose kaip gabi patriotinių eilėraščių deklamatore.

Iš pradžių ji dirbo kaip suflerė — pirmą kartą ji sufleravo 1907 m. statant Audrą Giedroje — o paskum ėmė ir vaidinti. Pirmą savo rolę ji suvaidino lygiai prieš 50 m., būtent, 1908 m. statant Blindą. Veikalą režisavo G. Landsbergis.

Venslauskams persikėlus gyventi į Šiaulius, Zuzana pakvietė į savo trupę L. Jakavičius. Tarp kitko ji čia vaidino Onytės vaidmenį Fromo Gužučio veikalė Ponas ir Mužikai. Vėliau ji perėjo dirbti į Giedros draugijos dramose sekciją.

Tais laikais lietuviai aktoriai, vengdami nemalonių su rusų administracija, afišose bei spektaklių programose savo tikrų pavardžių nesirašė. Z. Arlauskaitės teatrinis slapyvardis buvo: Virvyta.

Apie tolesnį sukatutininkės scenos kelią leisime kalbėti Lietuvių Enciklopedijai: "1911-1912 Šiauliuose Varpo dr. teatro narė ir bibliotekininkė. 1912-1919 Petrapilio ir Carskoje Selo liet. mokyklų vedėja ir mokytoja. Rygoje, Šiauliuose ir Petrapilyje vaidino daugumoje lietuvių vaidinimų režisuojant S. Venslauskienę, L. Jakavičių, G. Landsbergių, K. Glinskių, J. Linartų, J. Vaičiū. 1919 buvo pakviesta Vilniaus dramos teatran. Lenkams Vilnių okupavus, išsikėlė į Kauną, kur dirbo Valstybės Teatre ligi 1931. Atleista į pensiją dar vaidino vadinamame Onos Rymaitės Mūsų Teatre, V. Bičiūno vadinamame žvaigždikių, vėliau Jaunojo Žiūrovo ir Jaunimo Dramos Teatre ligi 1944. Tremtyje Ingolstadt, Vokietijoje, 1945-1949 suorganizavo vaidinimų trupę ir buvo jos režisierė".

Nuo savęs pridursime, kad nuo 1949 m. ji gyvena Detroito, Mich. ir vadovauja Detroito Lietuvių Dramos Mėgėjų Sambūriui pastatydamą per sezoną maždaug po du spektaklius ir aplankydama su gastrolėmis artimesnes lietuvių kolonijas Amerikos bei Kanados miestuose. Taigi, kitais metais Z. Arlauskaitės - Mikšienės veiklai Detroito sukanka 10

m. Per tą laikotarpį ji yra davusi 20 pastatymų.

Nei pati sukatutininkė nei, pagaliau, kas kitas nėra registruojamas kiek ji yra sukūrusi rolių per savo ilgą sceninę karjerą, bet, turbūt, nelabai suklusime pasakdami, kad tas skaičius priartės prie šimtinės...

Tie sausi skaičiai apie sukatutininkės nueitą lietuvių scenos kelią mums kalba labai iškalbingai. Pati Z. Arlauskaitė-Mikšienė vengia kalbėti apie savo darbą ir nenori, kad ir kiti apie tai kalbėtų, bet stebint per šalį susidaro labai aiškus įspūdis, jog ji visą laiką dirbo ir tebedirba neieškodama sau nei asmeninės garbės nei medžiaginės naudos.

Kaip lietuvių spektakliai Rygoje buvo statomi labdarybės bei lietuvių bės gaivinimo tikslams, taip ir jos statomi spektakliai Detroito skiriami tam pačiam tikslui, lygiai kaip tam pačiam reikalui ji dirbo Vokietijoje ir Rusijoje. Kartais sunku suprasti ar ji dirba iš pašaukimo bei scenos meno meilės, ar iš noro pasitarnauti savo tautiečiams.

Greičiausiai, kad dėl vieno ir kito.

Ji keliauja per pasaulį nenužengdama nuo lietuviškos scenos tikra to žodžio prasme. Kur Z. Arlauskaitė-Mikšienė, ten vaidinotojų trupė, ten varginančios repetacijos, dulkinių užkulisų nerūtingas triukšmas, ten ir tautiečių dėkingumas už laimėtą skaitiką vienam ar kitam lietuviškam reikalui. Pastebėtina ir tai, kad ji per savo gyvenimą 12 metų yra išdirbusi kaip mokytoja.

Spalio 25 d. Detroito, ukrainiečių salėje, ji vėl išleisdžia naują, jau dvidešimtąją, premjerą, amerikono rašytojo Williamso vaidinimą Stiklinis žvėrynelis. Ta proga bus paminėtos ir jos teatrinio darbo 50 m. sukatutininkės.

Kaip ir visi jos pastatymai, taip ir šis yra skiriamas lietuviškam reikalui: pilnas bus paskirtas Punksio lietuviams.

Detroitiečiai lietuvių gražiausiai pagerbs savo scenos vėteranę kaip galint gausingiau apsilankydami spektaklyje.

Viduržemio jūros pakraščiais (9)

TURKIJA NEBE TA KAIP PASAKOSE

ALGIRDAS J. GREIMAS

Reikia pažaboti turistinius užsimojimus. Turkija juk mums ne tik egzotika, bet ir mūsų būsimos rezidencijos kraštas.

(Skaitytojams prisiminti, kad a, kad autorius persikelia profesoriauti į Ankarą, Turkijos sostinę. Red.).

Todėl po pietų jau skiriamės nuo bendrosios ekskursuojančių grupės, atsisakom senojo Istambulo ir sukam į naujamiestį, į Perą — žmonių pasižiūrėti ir prekylangių palaižyti, anot prancūzų.

Pasiruošę ilgoms didmiestiskoms distancijoms, nustembame per dešimtį minučių atsidūrę miesto centre, Istambulo "Varšavinė" — galvoju marijampolietiška, Laisvės Alėja — kaudietiška galvoja Onutė. Tai Istiklal Cadesi, Nepriklausomybės alėja — vėliausiosios nepriklausomybės, tos, kurią Turkijai su-

teikė Kemal Ataturkas.

Nustebina ir didžiosios gatvės nedidumas. Akiai reikia prisprasti prie kiekvieno miesto. Aleksandrija, pavyzdžiui, yra penkiakaukštis miestas, o Istambulas tik triaukštis. Lietuviškai turbūt reikia sakyti — keturaukštis, miestas, nors pagal prasmę "aukštas" reiškia tai, kas aukščiau, o ne kas prie žemės prilipęs. Pavyzdžiui, "Jų name buvo dar salkutė ant aukšto".

(Pavyzdys kaip tik sugrąauna autoriaus prancūzišką teoriją apie namų aukštus. "Salkutė ant aukšto" kaip tik rodo, kad lietuviai aukštą vadina ir tą namo dalį, kurios grindys prie žemės. Tik aukštą — namo dalį reikia skirti nuo aukšto-būdvardžio: daiktavardis, namo dalis, tariama aukštas, tvirtagališkai, su priegaide ant u, o ne aukštas. Aukštas gali būti ir toks žemas, kad ranka ar net galva lubas pasieksi, bet aukštas, net ir tas, kurio grindys arti prie žemės, gali būti toks aukštas, jog be kopėčių lubų niekaip nepasieksi. Todėl, lietuviškai skaičiuojant, atrodo, kad Istambulas yra keturaukštis miestas, o Aleksandrija — šešiaaukštis. Red.).

Taigi, kol apsipranti, naujas mažesnis miestas vis atrodo, lyg didelis sodžius. Prisimenu pirmąjį savo grįžimą iš užsienio: Dievulėliau, koki Prienai atrodė ta mūsų laikinoji sostinė, vos išlipus iš traukinio...

Istambulas vis dėlto ne Kaunas. Tai jau greičiau Vilnius. Vaikščiojame štai po gatves, apžiūrėjame žmones, moteris, krautuvių langus... Moterų nega, o elegancijos dar mažiau. Gerai, sakom, matyt į kurortus išvažinėjo. Elgetų visai nėra, — kažkas nauja, palyginus su arabiškuoju Orientu. Vyrai privalomai dėvi kelnės, europietiškas, ne turkiškas, kaip kad, pavyzdžiui, dažnai gali pamatyti Libane.

Kiekvienas civilizuotas žmogus, skaitęs Hafo ar Grimų pasakas, manau, žino, kas tai yra turkiškos kelnės. Jų, kaip ir italių moterų (o čia tai, žinoma, šlykštus šmeižtas), yra ta bendra ypatybė, kad jų sėdima vieta labai arti prie žemės...

Šių dienų Turkijai, atrodo, trūksta dviejų, sovietiška tariant, "nacionalinių" brojų: turkiškų kelnų ir turkiškos kavos...

O kavos Turkijoje trūksta dėl to, kad čia, anot pažįstamųjų pasakojimų, visko trūksta. Turkija vis dar neatsigauna nuo paskutiniojo nekariauto karo.

Nereikia pamiršti, kad pastaruosius 20 metų Turkija be paliovos žaidė kareivėliais. O tai brangus žaidimas. Nors Amerika kariniams reikalams dolerių ir nesigali, bet vis dėlto pastoviai nuo produktyvaus darbo atitraukus laikyti gerus tris ketvirtadalius milijono jaunų vyrų — ši tą reiškia. Kaip tai beatrodytų paradoksiška, o ištikimiausias Artimuosiuose Rytuose Amerikos draugas visai į ubagus išėjo.

Dar nieko nežinau apie Turkiją, bet tas faktas kelia nerimą. Vos žmogus nusikraustys, o tau čia pat po nosim pyktis pokšt ir revoliucija... Nepaaiškinsi, kad ne dramblys, anot zuikio zujančio iš dramblių medžioklės zonos.

O vis dėlto Turkija tai jau kaip ir Europa. Truputį apsiūrusi, purvina, rytietiška, bet jau Europos. Atskirai paimtas turkas galėtų būti palaikytas betkuo tarp lenko ir pietų italo, o turkų minia turbūt daugiausia panaši į jų amžinų priešų — graikų minią. Trūksta jiems, žinoma, graikų linksmumo, mokėjimo gyventi. Tai daugiausi liūdni, pavargę žmonės.

Turkija Europa dar ir dėl to, kad moteris gatvėje gali, palyginti, ramiai vaikščioti, nenurenginėjama nuolatos ją stebinčių vyrų žvilgsnių. Homoseksualizmas, sako, čia nė kiek ne mažiau praktikuojamas negu Egipte, bet tai jau bendras Rytų požymis, čionykštės socialinės struktūros — moterų brangumo — pasėka.

Europa čia dar ir dėl to, kad žmogus gali be baimės vaikščioti po nuošalių miesto kvartalus, taip, kaip Europoje. Europa, pagaliau, dar ir dėl to, kad iš Juodosios jūros pučia maloniai vėsus šiaurės vėjas, kad aplinkui, kur pasižiūri, akis ganosi žulų mynuose. Žolės, tikros, lietuviškos žolės, tiesa, dar nemačiau, bet užtat turistinis leidinys žada Ankarai daug sniego jau nuo lapkričio mėnesio.

(B. d.)

Dirvą būtinai pasiūlyk savo kaimynui susipažinti ir po to paragink ją užsiprenumeruoti.

here's the reason

no other American Beer tastes like Stroh's!

TIKTAI AMERIKOJ UGNIM VIRTAS ALUS (Verdamas prie 2000°)

Ugnim verdant yra šviesėnis, malonesnis, daugiau gaivinancio skonio Stroh's alus.

JUMS PATIKS

Stroh's

YRA ŠVIESESNIS!

DABAR UŽ VIETINES KAINAS!

No other American beer tastes like Stroh's, because no other American beer is brewed like Stroh's

ISTABŪS DRAUGAI

AXEL MUNTHE

(25)

Kiti Kaprio šūnas, neturėję noro eiti iki asilidžių, glaudosi prie aikštės užtvartos, kur staisipos pora jūrininkų, žvalgydamiesi įlankos pusėn. Žvilgsnis be dėmesio slysta virš šviesių Neapolio linijų ir augaloto Vezuviujaus silueto arba nukrypsta kažkieno ištiestos rankos kryptimi, Sorento pusėn, kur tuo metu Kaprio — Mėlynosios grotos linkui pušėja turistų garlais. Tada ateina abu aklietj elgetos, Fenocchio ir Giovanni, įpratusiomis kojomis susirasdami kelią per aigštes ir saulėtąjį savo kampelį prie gatvės posūkio, kur jau pro juos praūžęs tūkstančių linksmų turistų balsų mišinys. Išstius dešimtmečius jie sėdi jau čia, su senomis Frigijos žvejų kepurėmis ištiestose rankose, tuščiomis akimis žvelgdami į amžinąją spindinčios saulės naktį. "Date un soldo, Eccellenza, al povero cieco! Anim u priatorio. La Madonna vi accompagni!" (Duokite vargšui akklajam skaitiką, ekskelencija. Už sielas skaistykloje. Madona telydi jus).

Fennocchio šūnas jau seniai nėra prie senio šono. Nudėvėtos žvejyškos kepurės laimikis nebuvo didelis ir neištekio abiejų duonai. Gyvenimas aikštėje palaipsniui gyvėja. Grupėmis einama prie užtvartos pasižiūrėti garlaivio, kai jis mėlyno vandens paviršiumi slysta link grotos. Laikas keliauti į Mariną, atvykstančių keleivių pasveikinti. Quisissana, Pagano ir Totel de France šūnas iškilmingai lydi atitinkamus durininkus pro aikštės vartus, virš kurių dar tebeviešpatauja Burbonų herbas. Pabalnoti asiliukai klusniai trepena senaisiais laiptais į Mariną, ir, garsų botago pliauskėjimų lydima, nubilda Felicello karieta išilgai naujojo pylimo. Iš aikštės matyti, kaip garlaivis uoste išmeta inkarą, ir mažos valtėlės kelia krantan keleivius. Interesų mirgulys sušvinta monotoniškuose kapriečių veiduose, kai pirmieji keleiviai pasirodo aikštėje. Bet — vis tie patys nekeitami tipai! Vis ta pati apkūni matrona ant to paties smulkas asiliuko, vis tos pačios susirusios korektiškos damos Felicello karietoje,

vis tie patys triukšmingi ginčai dėl atlyginimo merginoms, kurios tempė ryšulius į kalną. Retai čia įsimašo šuo, retai atsiranda ir proga jiems įsimašyti — pasyvumas, visada tik pasyvumas! Dabar suskamba viešbučių skambalai pietums, ir einama namo. Virškinimo procesas vyksta ramiai, pagal fiziologinius įstatymus, be jokios smegenų veiklos. Sietos būklėje praėina popietė, saulės spinduliai lėtai lipa į Anaprio uolas ir Monte Solaro šlaitais miestelin nutista ilgi šešėliai. Oras darosi maloniai vėsus, ryžtamasi viešajį veikimą aikštėje vėl atnaujinti. Didysis dienos įvykis artėja. Atvyksta paštas. Laiškanešys, Don Peppino Pagano, iškilmingai uždaro savo ufficio duris, įtemptai laukiama, o viduje tuo metu atidaromas liesas pašto krepšys. Vis ta pati laukimo karštligė, vis tas pat nusivylimas. Niekad laiško kapriečiams! Visi laiškaai ir laikraščiai svetimiesiems viešbučiuose. Kartais, beje, nugriebiamas koks "Corriere di Napoli" arba "Pungolo" ir su juo dingstama kertelėje, tartum skaityti norint; tačiau jei jie ir visą laikraštį parvija — dėlto netampa gudresni. Tik vėl pavargsta beviltiškai. Tada apeinama pora ratų aplink aikštę — pro Don Antonio vėninę su jau

žinoma stalais prie jėjimo, pro nublukusias fotografijas ir perdziūvusius biskvitus vitrinose, už kurių tie priverstiniai filosofai, į gilias meditacijas paskendę, kiuto: — pro il salone, kur musės saugo Don Nicolino sapnų, pro vaistinę, kur morfijus Don Petruccio minčių tingumą skatina, pro asilides, kur svetimieji iš savo iškylių grįžo, ir asilai tamsiuose urvuose prirašiojami. Žvilgturiama į lankos pusę, kur Ischia paraušta ir tamsiai mėlyna sutema virš Vezuviujaus kranta. Dienos vargai baigti, aikštė pamažu tamsėja. Prasideda naktis. Staiga pasigirsta baisus triukšmas ir varpinės aparatūros krumpliaračiai. Pagaliau pakelia persengs laikrodinis apriūjusių plaktuką ir visu įniršiu daugų porą atkaklių varpų, kol pristinga jėgos. "Ventiquattro ore" (vidunaktis), nusižiovauja Don Nicolino ir uždaro savo "salone", "ventiquattro ore" — pasiražo šūnas ir, jausdami atlikę dienos pareigą, keliauja namo, kad sapno nedrumsčiamam miege pasiruoštų kito ryto vargams. Bažnyčių varpai gaudžia, ir naktis mėlynėn įsipa krantą ir jūrą.

Taip eina dienos, slenka vienodai, kaip rožančiaus karoliukai bažnyčioje Figlie di Maria pirštais. Kiekvieną rytą pilietinės pa-

reigos surenka išblaškytąsias jėgas aikštėn. Kiekvieną vakarą varpinė paskelbia ramybę. Tačiau namų šešėliai pradeda mažėti, vis karščiau įkaista aikštės grindinio akmenys pavasarinėje saulės vonioje. Neramūs sapnai pradeda drumsti siestos ramybę, ir visų Kaprij apima neatsispiriamas noras kasytis. Don Antonio priešais savo vėninę nuleidžia saulės stogą, ir dienos klausimai vis dažniau aptariami jo saugiam pavėsyje. Ilgiau užgaistama aikštėje tais drungnais vakarais. Ištisiomis valandomis tupima su neramiais uosle prie užtvartos ir spoksoma virš įlankos į Vezuvių, kurio tfrštų dūmų debesys lėtai slenka sausumos link. Vėjas pučia iš pietų. Kaip ir turi būti. Lyg ir nujaudiant artėjančius vargus, lapsenama namo, kad pailsėjus. Aikštė lieka tuščia. Tik retkarčiais pasigirsta trumpas šūns sulijimas arba griausmingas "Potzdonnerwetter" iš alinės "Zum Hidigeigei". Paskui vėl viskas nutyla. Tik senasis nakties sargas ten varpinėje bronziniu balsu skaičiuoja valandas, kad neužmigytų. Dar valandėlė išsiskiria baltas miestelis iš uolų pilkumo, paskui sutemsta vis labiau ir labiau, ir labiau, ir Kapris paskesta nakties tamsioje.

(Bus daugiau)

VOTE . . .

For Common Pleas Court

Term Expiring January 6, 1961

CHARLES F. CARR

A long record of public service and experience in law.

CARR FOR JUDGE COMMITTEE

Harry L. Davis James F. McWeeny

Co-Chairmen

JUDGE CARR

SVARSTYMAI

IŠ JAUNESNĖS IR VYRESNĖS KARTOS
VISUOMENININKŲ SUSIRAŠINĖJIMORašo
L. JAUNIUS ir V. ŽILJUS

Kas ko ieško, tą ir randa. — Pažangumas nėra socialistų monopolis. — Tautininkai irgi gali naudotis privilegija būti pažangiais. — Reikėtų išdrįsti "atsisėsti" nors kiek į kairę nuo konservatyvumo ir nuo centrinio "mirties taško". — S. Rudžio klausimai "iš kitos operos".

JAUNIUS ŽILJUI
Rugsėjo 29 d.

Dviejose paskutiniuose laiškuose Jūs padarėte keletą griežtų pastabų apie DARBO žurnalą, prieš tai spėjus, kad, galbūt, tas žurnalas kaip tik ir bus pavyzdys to "šiuolio į kairę", kurį anksčiau siūliau tautininkams.

Man atrodo, kad Jūs, kritikuodamas tą žurnalą, suradot ko ieškojot. Jūsų pastabos daugelyje vietų yra visiškai teisingos, ir aš manau, kad to žurnalo leidėjai turės atkreipti į jas dėmesį.

Bet, galbūt, mūsų skirtingų išvadų priežastis yra ne čia. Skirtumas gali būti tas, kad prie žurnalo vertinimo aš einu skaičiuodamas plusus, o Jūs minusus. Tarp to, ką aš noriu matyti, ir ką Jūs pastebėjot, yra tarpas, kuris vargu ar racionaliai išlyginamas. Tai, galbūt, jau skirtingų sentimentų išdava. O sentimentas nevisada racionalus.

Dėl to, tikėdamas ir laukdamas, jog jaunesni socialistai (kuriuos vadinat "revizionistais") pagalvos dėl Jūsų apie juos padarytų pastabų, aš vistiek manau, kad šis jų pastangų vaisius, atnešdamas mūsų jaunesniajai kartai mažai pažįstamą socialistinės tradicijos skonį — praeities revoliucinių vilčių atgarsius; žmogiską tų įtampos momentų išgyvenimo perdavimą; pastangas transformuoti tradiciją akiavaizdo į sukompromitavusios bolševikinio socializmo praktikos; ir, bendrai, progresui užsiangažavimo praktiką — pasitarinaus mūsų šiaip jau gan konservatyvios visuomenės tobulesnės integracijos pastangomis.

Tiesa, kaip jau pastebėjau, ši viliojanti pozicija ir jos praktiškasis kelias negali būti perkami pigiai. Išlikimybės tiesai reikavimas tinka DARBU kaip ir kitiems minčių skelbėjams. Tik tas reikalavimas čia gal didesnis, nes ir pats žurnalas kai kuriuos iš mūsų labiau domina, negu daugelis kitų.

Bet kalbėjau apie DARBĄ ilgiau negu buvau manęs. Ką norėjau iš pat pradžių pastebėti ir kas man mažiau Jūsų nuomonėse bepatinka, tai tendencija (bent šiuo mūsų susirašinėjimo atveju) visą radikalios minties polinkį, tą "šiuolį į kairę", sutapinti su socialistiniu sąjūdžiu ar su viena jo apraška — DARBO žurnalu.

Progresyvi ar radikali mintis nėra, ir juo labiau neturėtų būti, tik socialistinė paunksmė.

Man atrodo, kad tos privilegijos neišnaudojimas kituos sąjūdžiuos yra atsitiktinis dalykas. Kaip tik dėl to jau kelintam laiške ir stengiuos pabrėžti skatinimą, kad tautininkai — šiuo metu beveik vienintelis stambesnis potencialus pretendentas, — Jūsų žodžiais sakant, bent jau "pajudėtų" ta (progresyvo, radikalumo) kryptim. Bent...

Toliau Jūs manęs klausiat, kur to siūlomo šiuolio taikiny? Tačiau, aš būčiau linkęs manyti, kad tas klausimas neturi atsakymo. Nerami širdis, ieškojimas, progresas ir jo tradicija neturi aiškiai apibrėžtų tikslų. Nebent tik ta, kuris stengiasi atidengti žmogui kaip galima platesnius ir įvairesnius horizontus veikloje ir kūryboje — politikoj ir kultūrojo. Kodėl tad ieškojimas turėtų būti laikomas įsibėgėjimu šokti užsi-merkus būtinai į socializmą?

O kalbėti apie praktiškąsias priemones, ypač šiuose daugiau visuomeninę-politinę sritį liečiančiuose susirašinėjimuose, irgi nedrašu. Nes tie taikiniai, apie kuriuos kalbėjot, gali būti ne kas kita, kaip tik dabar tebeveikiantį mūsų politinių grupių programos. Man, tokioj praktiškąj veikloj aktyviai nedalyvaujant, nebūtų racionalu šiandien siūlyti veiklos programas. Man tik rūpi sugestionuoti mūsų liberaliajai srovei bendrai, o tautininkams konkrečiai, tokius rėmus, kurie juose esančiuosius susodintų politinės diferencijos pusratyne į dešinę, o verčiau į kairę nuo centro. Ar tai įvyks, ir ypač, kaip toli tautininkai turės ryžto peržengti centrinį "mirties tašką" tolyn nuo konservatyvumo, priklausys nuo sąjūdžiui dabar vadovaujančių asmenų polinkių ir pasielgimų.

DARBAS, net ir su visom savo nuodėmėm, man atrodo viena iš akį traukiančių gėlių mūsų visuomeniškam darbe. Man, kaip galbūt ir Jums, rūpi, kad ji kuo gražiau žydėtų.

Tautininkų, kaip ir visų liberalų veikla, yra kita gėlė, ir man labai rūpi, kad ji nenuslystų dvasinės stagnacijos pakalnėn ir visai nenuvystytų.

Tebekalbant apie "šiuolį į kairę", gal bus gera proga atkreipti dėmesį ir į DIRVOS 66-tam — 57-tam numerius S. Rudžio man patiektus keturis klausimus. Su malonumu ir atsidėjimu perskaitęs S. R. laišką, kuriame daromos pastabos ir samprotavimai ryšium su mano ir Jūsų anksčiau pasirodžiusiais svars-

tymais, aš vistiek negaliu įtikinti savęs, kad tie keturi tokio platus pobūdžio klausimai, kaip liberalizmo, anarchizmo, ir totalizmo sąvokų išaiškinimas, turi kokį nors glaudesnę ryšį su mūsų laiškais. Dėl to tik labai trumpai juos čia pasisakysiu:

1. Neminint nelietuviškų šaltinių, liberalizmo esmės klausimas buvo dr. J. Girniaus aptartas "Aiduose" 1956 metais. Šiomis dienomis santariečių pastangomis pasirodys liberalizmo problemas lietuviuose svarstanti knyga. O kiek S. R. klausimas liečia mano nuomonę, kad "nebėra reikalo kvestionuoti tautininkų liberalumą", tą galima suprasti kaip mano įsitikinimą, kad tautininkai yra atmetę autoritetinį kelią politikoj.

2. Atsakydamas į klausimą, ar socialdemokratų liaudininkų valdymo laikai jau buvo anarchizmo pradžia, manau, kad to nebuvo nei teorinė, nei praktinė prasmė. Tačiau, čia daugiau fakto, ne nuomonės dalykas.

3. Mano supratimu, poperversminė santvarka Lietuvoj nebuvo totalistinė, o tik autoritetinė.

4. Iš visko atrodo, kad Tautininkų Sąjunga turėjo valdžios galias. Viešumoj nežinomi vidiniai nesutarimai tarp A. Smetonos ir partijos galutinę išvadą vistiek neišėjo iš valdančiųjų ratelio. Stebėtojų akyse LTS nusistatymai sutapdinami su partijai vadovavusio prezidento poelgiais. Todėl partija neatpalaiduojama nuo atsakomybės, kylančios iš politinės galios monopolizavimo...

Išrink...

SAUL S.

DANACEAU

— FOR —

JUDGE OF COMMON PLEAS COURT

- CHIEF ASSISTANT COUNTY PROSECUTOR
 - CO-AUTHOR OF PRESENT CITY CHARTER
 - WINNER OF THE "GOOD GOVERNMENT AWARD" IN 1955
 - AN ABLE OUTSTANDING LAWYER
- Remiamas AFL-CIO ir
The Democratic Cosmopolitan League

X | CAUL S. DANACEAU

Bostono Dramos Sambūris Chicagoj

Lengva pasakyti — važiuojam. Tačiau, kai pagalvojai, kad 24 val. reikės keliauti autobusu į Chicago ir 24 val. atgal į Bostoną, o kitų 24 val. tarpe suvaidinti du spektaklius, tai nesidaro per daug linksma. Maža to, pati kelionė gal bus tik menkas nuovargis, bet pasiruošimas tai kelionei, juk taip pat kaštavo nemažai energijos.

Apie tris savaites bostoniškiei diena diena repetavo Vinco Kudirką ir Raudonąjį Vyną. Vinco Kudirkos vaidinime dalyvauja daugiau kaip 30 vaidintojų, tai gražaus darbo turėjo visas sambūris. Ta proga į Bostoną iš Hartfordo buvo atvykęs rež. Ip. Tvirbutas, iš Washingtono Henr. Kačinskas ir iš New Yorko Ant. Škema.

Bostono Dramos Sambūris, prie kurio dabar prisijungė ra-

vadovaujamas Al. ir Ant. Gustaičių, tvirtai laikosi jau kelinti metai. Sambūrio branduolys beveik visą laiką tas pats, tai ir scenos darbo pažanga aiškiai regima. Nuo pat pradžių sambūryje dirba trys puikios merginos — meną Bostono Universitete studijuojanti Irena Nikolskytė ir tam pačiam scenos menui nemažai laiko pašventusios Regina Norvaisaitė ir Zita Zarankaitė. Vėliau prie jų prisijungė Aldona Mongirdienė, Mališauskaitė, Smi-taitė, I. Daukantienė, Karosienė, Karosaitė, A. Vakauzienė, Val. Vakauzaitė ir kt., kurios į Chicago vežamuose vaidinimuose nedalyvauja.

Vyrų gretose matom, kaip nuolatinių sambūrio dalyvių, žymųjų mūsų aktorių Henr. Kačinską, pri-

KAS YRA TAS
RIGHT TO WORK
PASIŪLYMAS?

Čia, aiškiai kalbant, yra labai svarbus reikalas dėl ko jūs turit balsuoti už Right-to-Work (laisvės pasirinkimo) priėmimą.

JEI jūs balsuosit 'YES' on Issue No. 2, jūs balsuosit už apsaugą ir amerikiečio teisę priklausyti ar nepriklausyti unijoms.

JEI jūs balsuosit 'NO' on Issue No. 2, jūs balsuosit už dalį savo laisvės atidavimo ir patekimo į darbo bosų ran-kas.

Priverstinis unijoms priklausymas yra persekiojanti darbo taktika, praktikuojama Rusijoje ir kituose diktatūrinuose kraštuose. Jūs galite nuo to apsisaugoti Amerikoj balsuodami 'YES' on the Right-to-Work — Laisvės pasirinkimo įstatymą.

ISSUE 2 — RIGHT TO WORK

X	YES	Shall the Proposed Amendment to The Constitution of The State of Ohio, declaring unlawful any contract and practices of Employers and Labor Organizations whereby membership or non-membership in a Labor Organization, or payment or non-payment of money to such an organization are made a condition of employment or continued employment, but saving, for not more than two years, conduct pursuant to a written agreement made before the effective date of the amendment, be adopted?
	NO	

Cuyahoga Right To Work Comm., Suite 1623, Superior Bldg.
MAX D. GUSTIN, Chairman

šytojas ir akt. Ant. Škema, o pastoviai sambūryje dirbą bostoniškiei yra Pr. Averka, pats Ant. Gustaitis, Jurg. Jašinskas, Ant. Vilėniškis, Mališauskas, Blumas, Ant. Strolia, H. Strolia, Dr. B. Mickevičius, Kest. Mickevičius, Karosas Jr., Zaranka ir St. Santvaras. Visi jie dalyvauja Chicago-

gon vežamuose vaidinimuose.

Bostono Dramos Sambūrio režisūrinį darbą daugiausia yra dirbusi pati Aleksandra Gustaitienė, šalia jos Henr. Kačinskas, o Vinco Kudirką pastatė rež. Ip. Tvirbutas.

Bostoniškiei kelionė į Chicago yra surišta su Dr. Vinco Kudirkos 100 metų gimimo sukaktimi. Pasikviesdami Bostono Dramos Sambūrį, Chicago lietuviai Kudirkos vaidinimu nori pagerbti didįjį mūsų tautos patriotą ir Varpo kūrėją.

Kaip žinoma, greta Vinco Kudirkos bus vaidinamas ir Raudonasis Vynas, įdomi ir smojinga latvių rašytojo Karklinio komedija. Raudonasis Vynas bus vaidinamas spalio 25 d. vakare, o Vincas Kudirka spalio 26 d. dienos metu. Spektaklių vieta — Marijos Aukšt. Mokyklos didžioji salė. Tikimasi, kad chieagiečiai keliauninkų iš Bostono laukia ir jų vaidinimuose žiūrovų bus pakankamai.

Bostono Dramos Sambūris specialiai samdytu autobusu Chicago išvyksta spalio 24 d. rytą, o grįš atgal į Bostoną tuoj po V. Kudirkos vaidinimo, Bostone atsisardamas tik pirmadienio naktį, spalio 27 d.

K. St

BOSTON

Boston

Spalio 18 d. įvyko ALT S-gos Bostono skryčiaus susirinkimas, kuriame pirm. J. Vajčaitis išsamiai apibūdino skryčiaus namo remonto eigą bei buvusių iškilnių suorganizavimą. Supažindino su taisyklėmis, skirtoms skautams ir kitiems namą naudojan-tiems. Išrinkta įvairios komisijos.

Po susirinkimo įvyko draugiš-koj nuotaikoj kavutė, kurios paruošimu rūpinosi p. O. Vilėniš-kienė. Rašytojas St. Santvaras sutiko parengti N. Metų sutiki-mo banketui programą.

Tautinės Sąjungos skyrius lap-kričio 22 d. savo namuose rengia pobuvį su šokiais ir užkandžiais. Tai bus proga jaunimui ir vy-resniems drauge pobūvoti.

Radio Laisvės Varpas rengia tradicinį koncertą High School salėje, Thomas Park, So. Bostone, spalio mėn. 26 d. 3 v. p. p. Programą atliks solistai: J. Liustikaitė ir A. Brazis. Jiems akom-panuos muz.-komp. J. Gaidelis.

Laisvės Varpo programa yra kultūrinė. Ji yra visų tautiečių, besirūpinančių lietuviybės išlai-kymu ir Lietuvos vadavimu. Ji kelia įvairius aktualius ir gyve-nimiškus klausimus. Duoda visų mūsų pasižymėjusių profesiona-lų naujausius muzikos ir dainos dalykus. Ir šiuo kart teks išgirsti pirmą kartą Bostone jauną so-listę J. Liustikaitę.

"...IR TADA AŠ PIRKČIAU MAŠINĄ IR PRISIPILČIAU BORON!"

Viena vieta, kur nėra antro pasirinkimo, yra mažo berniuko svajonės. Kada jis įsivaizduoja mašiną, tada yra visi '59 sudėti į vieną. Kada jis mato kelią priešakyje, jis yra platus ir milijono mylių ilgumo. Kada jis sako "Pripilk ją", kas gali būti jei ne Boron!

Koks benzinas be naujo Boron duoda tiek daug!

Koks benzinas be naujo Boron padaro tiek gerumo mašinai!

Koks benzinas be naujo Boron gali rasti vietą mažo berniuko svajonėse... ir ten išsi-pildymo.

Jums yra daug Sohio iškaba
— per Sohio išradingumą!

NAUJAS SUPER BORON DUODA DAUGIAU Jūsų MAŠINAI... DUODA MAŠINAI DAUGIAU JĖGOS!

ELECT

DEMOCRAT

FRANK M.

GORMAN

COUNTY COMMISSIONER

JAMES R. DONAHUE, Chairman

CLEVELAND APYLINKĖSE

KORPORACIJOS NEO-LITHUANIA METINEI SVENTEI ATĖJUS

Praeitą sekmadienį, V. Vinclovo bute, buvo sušaukta korporantų sueiga, kurioje, aptarus šventės rengimo darbus, buvo nutarta ir eilę junių pakelti į senjorus. Valdžios pristatytą juniori-ės, išlaikę atitinkamus egzaminus, junioraavimo metu įrodę savo norą aktyviai jungtis į korporacijos veiklą ir tuo pačiu būti veikliais lietuvių visuomenės nariais, buvo vienbalsiai suėgus patvirtinti ir šventės metu bus iškilmingai prisaidinti ir pakelti į senjorus.

Štai ir jie — Benigna Balsytė, Dalė Benckraitytė ir Gražvyda Gulbinaitė. Iš vyrų — Kęstutis Gaidžiūnas ir keturi Algijai: Gar-ka, Garlauskas, Matulionis ir Modestavičius. Tikrai — gražus Algijų prieauglis...

Junių pakėlimo į senjorus iškilmės visuomet buvo spalvingos ne vien savo tradicijomis, bet kartu jaudinančios savo rimtimi. Jaudinančios ne tik keliamiesiems, bet ir jų artimiesiems ir svečiams bei visai korporantų šeimai. Tai momentas, kada dar jaunas amžius studentas prisiekia ištikimai tarnauti savo Tėvynei, jos garbei ir gerovei ir kartu ryžtasi ugdyti valingą, kilnią bei taurią lietuvių inteligento asmenybę.

Tikimasi, kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet, tos iškilmės bus pagerbtos gausiu mūsų visuomenės dalyvavimu. Jau gautas sąrašas svečių iš New Yorko, daug tikimasi iš Chicagos ir kitų vietovių.

Korporacijos Neo-Lithuania metinė šventė, kaip žinoma, įvyks jau šį šeštadienį, spalio 25 d. La Vera Supper Club salėje. Dar sykį primename, kad salė randasi Chardon Rd., lygiai 1½ mylios pravažiavus Bishop Rd.

Iškilmingo posėdžio pradžia lygiai 7 val. vak. Gi tuoj po jo, toj pačioj salėj, bendras korporantų ir svečių pobūvis-vakariene.

Pijaus J. Žiūrio 65 metų sukakties minėjimas,

prašant Akademniam Skautų Sąjūdžiui, kad clevelandiečiai galėtų geriau dalyvauti jų rengiamam vakare ir po to P. J. Žiūrio minėjime, atidėtas į lapkričio mėn. 9 d. 4 val. p. pietų (sekmadienį). Kaip žinia, minėjimas įvyks Čiurlionio Ansamblio namuose.

Minėjimą rengia Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. Organizacijos ar paskiri asmenys, norį prie rengimo prisidėti, kreipiasi į skyriaus pirmininką Julij Smetoną, 1704 Lee Road, Cleveland Hts. 18. (Tel. ER 1-4675). Pakvietimus į šį minėjimą galima gauti pas Julij Smetoną (ER 1-4675), Jaunutį Nasvytį (Čiurlionio namuose), Vytautą Orintą (GL 1-9728) ir "Dirvos" redakcijoje.

Laisvės paradas

Vengrų Laisvės Komitetas vadovaujamas gen. Guyka Kovac, spalio mėn. 26 d. (sekmadienį) Clevelande organizuoja Laisvės Paradą ir masinį susirinkimą — demonstraciją protestui dėl Vengrijoje vykdomų žudynių pareikšti.

Paradas organizuojamas auto mašinomis. Papuoštos vėliavomis ir atitinkamais plakatais, demonstruos didžiausiomis Clevelande gatvėmis. Paradas baigsis prie Moveland Theater, kur įvyks protesto susirinkimas.

Parade dalyvauti pakviesti lietuviai ir kitos tautinės grupės. Lietuvių dalyvavimą Laisvės Parade organizuoja ALTo Clevelando skyriaus valdyba. Parade kviečiamos dalyvauti visos Clevelando lietuvių organizacijos su mašinomis papuoštomis vėliavomis ir plakatais. Kviečiami dalyvauti ir pavieni asmenys su savo mašinomis.

Renkas: 1:30 val. Kinsman Ave. ir East Blvd. kampe, iš kur prasideda paradas. Lietuvių kolonos tvarkymu ir kitais nurodymais rūpinasi vicepirm. L. Leknickas ir V. Januškis tel. RA 1-8535.

Kazys Senikas

paukuko 20 dol. LITUANUS leidimui ir tapo žurnalo garbės rėmėju.

Nuosavame pastate

Dr. V. L. Ramanauskas pastatė naują, modernų medicinos pastatą — 574 E. 200 gatvėje ir savo ligonių priėmimo kabinetą iš E. 185-tos gatvės jau į ten perkėlė.

Dr. Jonas ir Aldona Sandargai paukuko 25 dol. LITUANUS žurnalo leidimui, tuo tapdami žurnalo garbės rėmėjais.

Tomas Čiurlionis

prieš savaitę laiko grįžo iš Lenkijos, kur aplankė gimines. Tačiau proga buvo užsukęs ir į Briuselio tarptautinę parodą.

Lituanistinės Vysk. Valančiaus vardo mokyklos tėvų komitetas prašo mokinių tėvus nedelsti mokesčio už mokslą. Jis yra toks žemas, vos aštuoni centai už pamoką.

Mokestį galima sumokėti mok. vedėjui ar bet kuriam iš komiteto narių tuoj po sumos parapijos salėje ar šeštadieniais mokykloje.

Mokyklos vedėjas praneša, kad mokytojų jau yra pakankamai ir pamokos eina normaliai.

Saul S. Danaceau

clevelandiečiams žinomas kaip Assistant County Prosecutor ir paskutinis devynnerius metus kaip Chief Assistant. Dabar jis kandidatuoja į teisėjų Common Pleas Court. Per 22-jus metus įvairių svarbių pareigų, jis užsitarnavo žmonių pasitikėjimą. Jį remia advokatų sąjunga, Demokratų Cosmopolitan League, AFL-CIO ir daug kitų didelių organizacijų.

Atgal Emil J. Masgay for Clerk of Courts

Jis yra demokratų kandidatas toms svarbioms pareigoms. Jis yra gimęs Clevelande 1906 metais iš emigrantų tėvų. Baigęs John Carroll Universitetą. Taip pat ir Western Reserve Universiteto teisės skyrių. Daugiau kaip 25 metus tarnauja teismuose kaip įvairių atsakingų pareigų vykdytojas. Toms pareigoms, kurias jis dabar eina, yra pilnai pasiruošęs ir laukia balsuotojų vertinimo.

Teisėjas Charles F. Carr

siekia perrinkimo į Common Pleas Court. Jis yra remiamas daugelio Clevelando organizacijų ir visų didžiųjų laikraščių. Savo darbe yra labai aktyvus ir turi didelį pasitikėjimą. Gimimo yra iš Cambridge, Ohio, baigęs su geriausiais pažymiais Western Reserve University.

GREETINGS and BEST WISHES To All the Lithuanian People

FRANCES P. BOLTON

CONGRESSMAN

22nd District

Birutiečių žinia

Spalio 26 d., 5 val. po pietų, birutietės ir joms prijaunčios, kviečiamos į pasitarimą-pobūvį pas p. Čepukaitienę — 11837 Iowa Ave.

Balto rinkliava Clevelande

Aukų lapai rinkėjams išdalyti, kai kas iš jų jau savo pareigą atliko.

Prašome likusius aukų rinkėjus pasispausti, o aukotojų prašome bent jų triušą įvertinti ir pagal išgales daugiau aukoti.

Inspektorius atvyksta į Clevelandą

Lapkričio 8, 7 val. lietuvių salėje, John B. Priestley, 3 v. pjesę kurią kiekvienas lietuvis turėtų matyti. Ši pjesė yra viena iš mėgiamiausių statomų Vokietijoje. Anglija net filmą buvo pastatčiusi. Amerikoje 1947 m. New York'e įvyko šio veikalo premjera, kuri atrėpė didelio dėmesio visuose kritikų sluokniuose. Televizijos žiūrovai prieš dvejus metus turėjo progos šį veiklą pamatyti ir amerikiečių inteligentijos atsiliepimai buvo kuo gražiausi.

Dabar pirmą kartą Clevelando visuomenė, lietuvių kalboje, turės progos šią pjesę pamatyti ir įsitikinti kuo vertas yra materialistinis žmogus. Visus kviečia Akademniam Skautų Sąjūdis.

Padėka ar sąskaitų suvedimas?

Nėra jokios abejonės, kad neseniai santariečių surengtas Fausto operos pastatymas Clevelande yra reikšmingas mūsų lietuviškos visuomenės kultūrinis įvykis, palikęs visiems jo dalyviams malonų ir gražų prisiminimą.

Todėl tikrai neaišku, kodėl šį malonų įspūdį patys rengėjai nori sugadinti. Štai "Dirvos" Nr. 78 atspausdinta rengėjų padėka. Ši "padėka" nuo pirmos eilutės iki paskutiniosios yra persunkta

kažkokia pagieža nežinia kam. Iš viso keistokai atrodo "padėka", kurios daugiau, kaip trys ketvirtadaliai skirti atsiskaitymui su tais, kurie rengėjų manymu, liko abejingi jų gražioms pastangoms.

Toje padėkoje yra baramas ir vietinis ALTo skyrius už tai, kad ne tik neįspildė santariečių prašymo, bet net ir jį laiška neatsakė. Dėl šio užmetimo turio valdybos vardu pareikšti, kad santariečių prašymas paskolos reikalu buvo gautas ir svarstytas, tačiau dėl tuo metu visai tuščio ALTo izdo ir kitų skubių reikalų nerasta galimybės jį patenkinti. Norint sutaupti laiką ir galimai greičiau apie tai rengėjus informuoti, valdyba pavedė vienam savo nariui apie šį sprendimą žodžiu pranešti santariečių valdybai. Kaip dabar paaiškėjo, šis

NELAIMĖ IR LIGA

Liga ir nelaimė ištinka netikėtai. Todėl tu turi užsitikrinti, kad TAVO šeima būtų apsaugota pagal Accident and Sickness planą.

NATIONWIDE INSURANCE COMPANY siūlo platų ligoninės, medicininę, operacinę ir nedarbingumo pajamų draudimą žemomis kainomis!

Dėl smulkesnių informacijų skambinti:

PAULINA MOZURAITIS, Agentas
Tel. SK 1-2183

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5466

JUOZO MIKONIO NAMŲ PIRKIMO-PARDAVIMO ĮSTAIGA

EAST SHORE REALTY

780 E. 185 St. Telef. IV 1-6561. Namų telef. MU 1-2154

Jūsų patarnavimui atidaryta kiekvieną dieną. Mes tarpininkaujame namus įsigyti ten, kur Jūs pageidaujate.

Namų įsigys — niekad nesigailėsi!

BEFORE YOU BORROW TO BUY A HOME

GET OUR LOW RATES
AND HELPFUL TERMS

OUR ESCROW SERVICE
PROTECTS YOU WHEN
BUYING OR SELLING
REAL ESTATE

MONCRIEF

Visų metų
ORO VĖDINIMAS

ŠALDO vasarą — ŠILDO žiemą

Atsiekite savo kaimynistės Moncrief pardavėją

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, OHIO

narys to pavidimo, dėl nežinomų priežasčių, neatliko. Todėl visą šį įvykį tenka skaityti techniškai nesusipratimu, kurį galime tik širdingai apgailestauti.

Tačiau taip pat tenka apgailestauti, kad Santaros valdyba užuot išsiaiškinus šį techniską nesusipratimą iškėlė jį spaudoje ir nežiūrint į tai, kad veik visi ALTo valdybos nariai atsilankė į operos spektaklį ir kitais būdais šoko santariečiams į pagalbą, prikišo mūsų organizacijos vadovams jų gražių pastangų ignoravimą. Išsiaiškinti šį klausimą betarpiu buvo ypatingai lengva, nes Santaros organizacijos atstovas yra ALTo revizijos komisijos narys.

ALTo Clevelando skyriaus valdybos vardu

Jonas F. Daugėla,
Pirmininkas.

Išnuomojami kambariai
vyrams ar moterims. Yra visi patogumai.

7009 Lawnview Ave.
EX 1-1024

Išnuomojamas butas

Carl Ave. 6 kambariai, vonia, garso šildymas. Šaukti
EX 1-2497 (82)

APSIMOKĖS

įsiregistruoti pas mus!
LESLIE REALTY CO.
1429 Hayden Ave. LI 1-5100
Bela Greenfield. MA 1-6255 (8)

Tik Dirvą skaitydamas sužinosi apie viso pasaulio lietuvių gyvenimą ir būsi geriausiai informuotas apie tarptautinę padėtį.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

1958 m.

Lapkričio 29 d., lietuvių salėj, koncertas ir šokiai. Rengia Santaros filisteriai.

1959 m.

Gegužės 2 d., Slovenian Auditorium JAV ir Kanados jaunųjų dainininkų konkursas. Rengia Dirva.

PARDUODAMI NAMAI

Strathmore Ave., East Cleveland, dviejų šeimų 5x5, du nauji gaso pečiai. Prašo \$16,900. Mažas įmokėjimas — \$1,600.

Trafalgar Ave., iš Grovewood dviejų šeimų 5x4, du nauji gaso pečiai. Prašo \$14,900.

Glenridge Rd. į pietus nuo Euclid Ave. mūrinis vienos šeimos iš 5 didelių kambarių.

Beverly Hills, visai nauji namai pačio Kovac statyti nuo \$20,000 iki \$30,000.

Saukite Paul Mikšys namų telef. LI 1-8758 arba office
Kovac Realty
960 E. 185 St.
KE 1-5030

GERI NAMAI — BE ĮMOKĖJIMO —

Vienos šeimos, su gražiu kiemu ir garažu. Namas gerame stovyje su gaso šildymu.

2-jų šeimų namas 5-5. Garažas, kiemas, nauji gaso pečiai. Labai mažas įmokėjimas.

Capas Realty Co.
13923 Euclid Ave. MU 1-4515

APŽIŪRĖK IR SIŪLYK!

8 m. Euclid colonial namas 21101 Friday Ave. 3 dideli miegamieji. 5 minutes nuo Naujosios Parapijos bažnyčios. Sauk savininką RE 1-7593.

EAST CLEVELAND - EUCLID & SUPERIOR AVE. SAVINGS EARN OPEN EVERY SATURDAY UNTIL NOON

3 1/2%
ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000
SUPERIOR SAVINGS
HOME AND
REMODELING LOANS
CORNER 68TH - SUPERIOR AVENUE

I. J. SAMAS JEWELER

Sveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausite pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morkio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija, visus lietuvius ir jų draugus, kviečia nepamiršti 1958 m. lietuvių klubo.

Praeiskite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvairių garsiakalbių. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radijo valandėles. Visą laiką veikia televizijos aparatas. Penktadieniais veikia lietuviškų vaikų virtuvė.

Atsilankę neapsiriksate, visi patogumai Jums.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

35 metų simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue EN 1-1763 936 East 185 St. KE 1-7770

VISI CLEVELANDIEČIAI KVICIAM I DAINOS PUOTĄ!!!

Sol. VACL. VERIKAIČIO ir JO KVARTETO KONCERTAS

IVYKS 1958 M. SPALIO 25 D. 7 VAL.
SLOVENŲ SALEJE.

PO KONCERTO SOKIAI IR VAISĖS.

BILIETAI PO \$2.00 IR \$1.50 GAUNAMI SPAUDOS
KIOSKE IR PAS PLATINTOJUS.

Rengia Clevelando Stud. At-kų D-vė

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

GRABLER MFG. COMPANY

6565 Broadway

MIchigan 1-9260

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HEnderso 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

TURĖJOME IR TOKIŲ SEIMO NARIŲ...

Apie Jeronimo Plečkaičio veiklą

Gen. štabo pulk. P. ŽILYS

(2)

Revoliucija Vilkauskijje ir kaip aš ją numalšinau...

Dirbu savo kabinete. Buvo balandžio pabaiga. Suskamba telefonas.

Pakėliau telefono ragelį ir įvyko maždaug toks pasikalbėjimas: — Adjutantas klausio. — Čia kalba armijos vadas generolas Stanaitis. Aš noriu kalbėti su pulko vadu. — Tamsta generale, pulko vado šiuo metu štabe nėra.

— Gerai. Tamsta esi adjutantas. Ar tamsta žinai kur dabar yra pulkas ir ką jis daro?

— Taip, žinau, tamsta generale. Maždaug prieš 15 min. aš grįžau iš pratimų aikštės. Mačiau eskadronai baigia ruošą, girdo arkliai ir greit eis pietų valgyti.

— Meluoji. Tamsta sėdi štabe ir nieko nežinau apie pulką. Jūsų pulkas ne ruošoje, o mieste revoliuciją kelia, daušo langus, griau namus, muša žmones, lieja nekaltų žmonių kraują.

— Netiesa, Tamsta generale.

— Nekalbėk. Man skambino iš Seimo. Seimas labai gerai žino ką dabar daro jūsų pulkas. Gaila, kad Vilkauskijje yra per toli. Kol aš atvyksiu, jūsų pulko kariai sužalos daug nekaltų žmonių, apgriaus miestą. Jei aš galėčiau tuojau atvykti pas jus, tai tuojau visus sutraukčiau, ypačingai pulko vadą ir adjutantą.

— Tamsta generale tai netiesa.

— Nekalbėk. Seimas geriau žino ką sako. Tuojau surink, jei dar rasi pulko rajone kiek karių. Pasibalknok ir jok į miestą. Arestuok visus revoliucionierius. Uždaryk juos į kalėjimą ar daboklę ir tuojau pranešk man.

— Tamsta generale aš tikrai ir gerai žinau, kad visas pulkas yra rajone...

— Nekalbėk. Tamsta nieko nežinau. Seimas geriau žino ką sako. Tuojau surink kiek dar rasi rajone žmonių ir jok į miestą malšinti revoliucijos.

— Klausau. Vykdysiu Tamsos įsakymą...

Padėjau telefoną ir galvoju — "Seimas geriau žino ką sako". Čia seimas reiškia J. Plečkaičį. Tai nauja ir baisi J. Plečkaičio provokacija. Tai baisus kerštas. Begėdiškas melas.

Gerai žinau, kad visas pulkas, kareivinėse, kad mieste jokios revoliucijos niekas nekalia. O gal kas nors iš karių ir iškretė kokį šposą?

Nusprendžiau pats vykti (kaip įsakyta) ir įsitikinti.

Paprastai 1-jo eskadrono vadą prisiūti prie pulko štabo raitą būrį (ne eskadroną).

Pietų pertrauka. Visi žiūri ir nesupranta kas čia darosi. Klausia manęs, o aš aiškinu, kad pabėgo kaliniai, tat joju gaudyti. Negaliu nieko sakyti apie seimo nario J. Plečkaičio kerštą ir provokaciją, nes gėda.

Išjoju miesto link. Ties komendantūra sutinku pulko krautuvės pardavėją eil. V. K. su padėjėju M. grįžtant iš miesto su prekėmis. Pasiekiu turgavietę — viskas tuščia, turgus pasibaigęs, valoma aikštė. Per turgavietę eina, su paštu, pulko štabo pasiuntinys eil. Š. Viskas tylu, ramu. Nesimato nė išdaulytų langų, sugiautu namų, nė užmuštų žmonių. Visomis svarbesnėmis kryptimis pasiunčiu žvalgus, o pats sustoju prie apskrities viršininko įstaigos ir užineu išsiaiškinti

ar nebuvo kokių nors įvykių mieste.

Policija praneša, kad mieste ir apylinkėse jokių ypatingų įvykių nebuvo nė su civiliais, nė su kariais.

Pasakoju apskrities viršininkui V. apie pasikalbėjimą su kariuomenės vadu. Jis tuojau pradėjo visą litaniją iš naujo, kad jie seniai patarę neprisidėti su J. Plečkaičiu, kad iš jo galima visko laukti, kad dar nežinia kuo viskas baigsis.

Grįžau į pulką ir telefonu paformavau kariuomenės vadą gen. Stanaitį apie revoliucijos numalšinimą Vilkauskijje. Visą smulkiai išpasakojau ir dar priduriau: Tamsta generale sakote, kad apie pulko karių sukeltą revoliuciją, Tamsta informavo seimas. Jeigu iš seimo gavote tokį pranešimą, tai greičiausia bus seimo nario J. Plečkaičio informacija, kuris turi ūk pulko kaimynystėje ir su kuriuo pulko santykiai labai blogi. Po to papasakojau kariuomenės vadui visus J. Plečkaičio darbus ir provokacijas.

Kariuomenės vadas, išklauses mano paaiškinimus, pareiškė maždaug taip:

Dabar aš suprantu reikala. Seimo narys Plečkaitis provokuoja pulką; šiandieną jis ir mane išprovokavo. Painformuok apie tą įvykį gen. Skomskį (kavalerijos viršininkas, miręs) ir pulko vadą (plk. Jackečius — miręs). Tegul ta provokacija lieka griežtai tarp mūsų. Tai baisi provokacija. Gėda kam nors sakyti, kad turime tokių seimo narių.

Pradėjus ta provokaciją aiš-

kinti, buvo nustatyta, kad seimo narys J. Plečkaitis buvo suorganizavęs civilių ir karių grupę, kuri tą dieną, pasinaudodama žmonių susibūrimu (buvo turgaus dieną) turėjo sukelti "revoliuciją", bet paskutiniu momentu tie drąsuliai atsisakė kelti "revoliuciją". Tokiuo būdu J. Plečkaitis buvo prigautas.

Po tos "revoliucijos" numalšinimo, džiaugėmės, kad ir šiuo atveju nepavyko seimo nario J. Plečkaičio provokacijos, kad apie tai patyrė net pats kariuomenės vadas. Atrodė, kad po šio įvykio J. Plečkaitis nurims.

Deja. Prasidėjo įvairūs skundai pulko ir karių adresu. Tai buvo seimo nario J. Plečkaičio suorganizuotos šaikos darbas, varomas labai plačiu mastu.

Pagaliau padėtis pasidarė tokia nemaloni, įtempta, tikras nervų karas. Pulko vadas nusprendė aplėisti Vilkauskį, išeiti iš pulko.

Nuvyko į kariuomenės štabą ir gavo sutikimą persikelti į Kauną.

Taip įvykiams susiklosčius, įvyko staigmena. Kariuomenės vadas gen. Stanaitis atstatydino ir išėjo į atsargą. Kariuomenės vadu buvo paskirtas gen. Žukauskas. Tai įvyko 1923 m. birželio mėn., berods antroje pusėje, o liepos pradžioje naujas kariuomenės vadas gen. Žukauskas atvyko inspektuoti 2-ji ulanų pulką Vilkauskijje.

Pulko vadovybė nusprendė pasinaudoti proga ir išdėstyti kariuomenės vadui visas seimo nario J. Plečkaičio pulkui daromas provokacijas.

Kariuomenės vadas gen. Žukauskas viską išklauses pareiškė maždaug taip:

Jeigu seimo narį J. Plečkaičį užtiksite pulko rajone su komunistine literatūra, tuojau areštuokite, ir pirmuoju trauki-

niu pristatykite į kariuomenės štabą.

Po tos kariuomenės vado inspekcijos viskas nurimo. Pulko vadovybė ramiai atsikvėpė. Pulko vadas liko savo vietoje. Nebematėme nė komunistinės literatūros, nė provokacijų, nė skundų. Taip tikrai buvo iki 1924 m. pradžios, kol aš išėjau iš pulko.

Bet dabar seimo narys J. Plečkaitis savo pyktį nukreipė prieš kariuomenės vadą gen. Žukauską. Pragydo naują gaidą: jei kada socialdemokratams ateis į valdžią, Žukauskas kariuomenės vadu nebus.

Tikrai šie J. Plečkaičio žodžiai buvo pranašingi. Kai 1926 m. socialdemokratams atėjo į valdžią, kariuomenės vadas gen. Žukauskas buvo degraduotas į kariuomenės inspektorius, su labai ribotomis teisėmis. Vitkauskas buvo paskaitytas geriausiu patikimiausiu karininku, ištrauktas iš izoliacijos (šaudymo inspekcijos) ir paskirtas pulko vadu. Gi Vitkauskas švogeri A. K. (Plečkaičio bendramintis) iš paprasto buhalterio-raštvėdžio, paukštintais į apskrities viršininkus.

1924 metų pradžioje aš buvau perkeltas į kariuomenės štabą ir paskirtas kariuomenės vado adjutantu.

Man visą laiką rūpėjo, apie tuos seimo nario J. Plečkaičio darbus — provokacijas papasakoti kam nors iš aukštų politikų ir pažūrėti, ką jie atsakys.

1924 m. pavasarį tokia proga pasitaikė. Kariuomenės vadui lankantis pas seimo pirmininką kan. J. Staugaitį (vėliau Telšių vyskupas — miręs) man dingtelėjo mintis pasinaudoti ta proga ir atskleisti seimo nario J. Plečkaičio darbus ir provokacijas.

Seimo pirmininkas išklauses visą paaiškinimą apie Plečkaičio darbus ir provokacijas pareiškė maždaug taip: Mes gerai žinome, kad socialdemokratui J. Plečkaičiui ir daugeliui jo bendraminčių Maskvos socializmas labiau rūpi ir yra arčiau prie širdies, negu lietuviški reikalai ir vargai.

Tiksliai neprisimenu, 1924 ar 1925 metais vieno 2-jo ulanų pulko pareigūno atidumu ir budrumu buvo išaiškinta ir tose apylinkėse likviduota veikusi komunistų grupė. Tai buvo gražus — žalias jaunimėlis. Visą tą grupę teisė karo lauko teismas ir pasmerkė kalėjimui.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS TALKA

Lietuvių Enciklopedijos Administracija skelbia paskutinę Lietuvių Enciklopedijos talką nuo š. m. spalio 15 iki 1959 m. balandžio 15 d. Talkos metu naujai L. E. užsiprenumeravusiems bus duodamos premijos.

Užsiprenumeravusieji nuo š. m. spalio 15 d. iki gruodžio 15 d. iš leidyklos nemokamai gauna: 1) Vinco Krėvės Raštus — pilną komplektą (komplektą sudaro 6 tomų, kurių trys tomų jau išleisti, o ketvirtasis spausdinamas; 2) Lietuvos žemėlapi ir 3) Jono Balio "Lietuvių Dainos Amerikoje."

Prenumeratoriai, kurie užsisakys nuo š. m. gruodžio 15 d. iki 1959 m. vasario 15 d., gaus pilną Vinco Krėvės Raštų komplektą.

O tie, kurie užsiprenumeruos nuo 1959 m. vasario 15 d. iki tu pat metų balandžio 15 d. gaus Lietuvos žemėlapi ir Jono Balio "Lietuvių Dainos Amerikoje."

Jau išėjusius L. E. toms naujieji prenumeratoriai gaus išimokėtinai pageidaujamos sąlygomis. Už vėliau išleisimus toms mokama normalia tvarka.

Lietuvių Enciklopedijos leidimas nėra kieno nors asmeninis reikalas, o visais visų lietuvių sukleitinių pastangų, vaisius, deja, tik laisvame pasaulyje gyvenančių lietuvių. Tad ir nuopelnai atitinkamai priklauso visiems tiems, kurie bet kuriuo būdu prie šio didelio darbo prisideda. Darbas kilnus, nes lietuvių tautos ir valstybės kančios ir vergijos metais, jis skiriamas jos garbei ir pasididžiavimui. Darbas prasmingas, nes skirtas ne tik mokytis ir praturtinti kiekvieno mūsų žinyną, bet yra būdas ir priemonė išlaikyti lietuvių kalbą ir lietuviybę.

Argi nėra didelis pasididžiavimas prieš laisvas tautas, kad pavergtos tautos vaikai, plačiai pasiskleidę priverstinėje emigracijoje, suteiktinėmis jėgomis sugeba tokį milžinišką darbą padaryti?

Ir Tu, Mielas pavergtos tautos Sūnau ir Dukra, prenumeruodamas L. E., esi tu sukleitinių jėgų dalininkas ir Tau, kaip ir visiems bendradarbiams ir talkininkams, priklausys būsimųjų mūsų tautos kartų padėka ir tinkamas įvertinimas.

Laukiame atsiliepiant.

Lietuvių Enciklopedija
265 C St.,
So. Boston 27, Mass.
U. S. A.

Ar Tavo pažįstami
jau skaito
DIRVĄ?

Please Vote FOR 11 Civic Center Bond Issue

- Nepakels jūsų mokesčius
- Kasdien užsimokės už save

☒	FOR THE BOND ISSUE
☐	AGAINST THE BOND ISSUE

Please Vote YES 12 Cleveland Charter Amendment

- Nuspaus jūsų mokesčius ŽEMYN!
- Duos darbus ir algas!

☒	YES	Shall the proposed amendment of Section 45 of the Charter of the City of Cleveland to remove the requirement that leases or franchises in or to lake front lands exceeding thirty-five years be submitted to a vote of the electors be approved.
☐	NO	

ENDORSED BY EVERYONE • ELECTION TUESDAY, NOV. 4

COMMITTEE FOR CIVIC PROGRESS

GENERAL CHAIRMAN Upshur Evans TREASURER John C. McInnann SPEAKERS GROUP Frank J. Kovac

321 Republic Building • Cleveland 15, Ohio • Tower 1-8165

IR TAIP GYVENIME BŪNA

Hollywoode Clark Gable skundžiasi, kad jo 9 metų sūnus, gerdamas pieną, apsipylė visą veidą. Paklaustas kodėl taip padarė, pasisaiškino, kad filmoje taip gerė Kirk Douglas. Gable pasižadėjo pirmą pats nueiti pasižiūrėti filmos ir tik tada leisti sūnų.

Milwaukee mieste vienas advokatas pasiskundė policijai, jog vagys pavogė jo automobilį. Vėliau atšaukė, nes atsiminė, kad automobilį paliko pataisyti.

Baltimorėje tūlas Frank Buchinski iškėlė kirpėjui Salvatore Papa 2,500 dolerių ieškinį jį kaltindamas, kad kirpdamas plaukus įkirpo ausį.

Californijoje viena moteris per dvejus metus sumokėjo 1,366 dolerius baudos už pastatymą automobilio draudžiamoje vietoje. Pagaliau nusprendė, jog reikia išsintomoti pasistatymui vietą.

Clevelando mieste 72 metų senus vaisių išvežiotas, buvo nubautas penkiais doleriais už pravažavimą raudonos šviesos. Nubaustas stebėjosi, kad jo arklys, kuriuo jis važinėja 25 metus, visad buvo reikalingas pastatymų pavarčiai, bet ne sustabdyti. Tačiau šiuo kartu arklio jis niekaip negalėjo sulaukyti.

Elgin miestelyje penkių metų berniukas vaikų darželyje pajuto, jog kažkas sukinėjasi apie

ausis. Manydamas, kad uodas, pliaukštelėjo delnu. Tačiau būta bitės, kuri įgylė.

Eidamas namo lipo per medžių krūvą ir susižeidė ranką. Su skaudančia ausim ir ranka nepastebėjo kaip įėjo į kaimyno kiemą, kuriame jį įkando šuo.

Nuvestas pas gydytoją priedui dar gavo tetanus skiepą.

Rytinės Vokietijos komunistinė valdžia stengiasi visais būdais įtikinti jaunimą, kad partijos pareigos yra svarbesnės už kapitalistinį išmislą-meilę. Tačiau jaunimas vedybose pirmiausia ieško meilės, pinigų, romano, rūbų ir gero virimo. Tai matydamas Walter Ulbrecht, komunistų partijos viršininkas, įsakė rašytojams parašyti meilės romanų, nes girdi, kitaip jaunimas skaitas vakariečių "šlamštą".

Ridgewood miestelyje viena moteris, norėdama automobilį apsaugoti nuo vagių, paliko jame sėdintį šunį. Kai grįžo iš krautuvės, šunį rado sėdintį toje pačioje vietoje kur buvo automobilis pastatytas.

Californijoje vienos rinkiminės apylinkės balsavimai buvo paskelbti negaliojančiais, nes niekas negalėjo surasti dingusių balsavimo kortelių. Tik po trijų dienų policijos viršininkas atsiminė, kad balsavimo kortelės jo automobilyje pakistos po sėdynę.

Kanados karinė vadovybė naujai pasamdė devynis olandus muzikantus, kurių dabar yra apie 180. Kanados vyriausybė olandų ir anglų muzikantus pradėjo samdyti prieš penkerius metus, kai pačiu kanadiečių tarpe neatsiranda pakankamai muzikantų.

GARBĖS ŽENKLAI NUSIPELNIUSIEMS

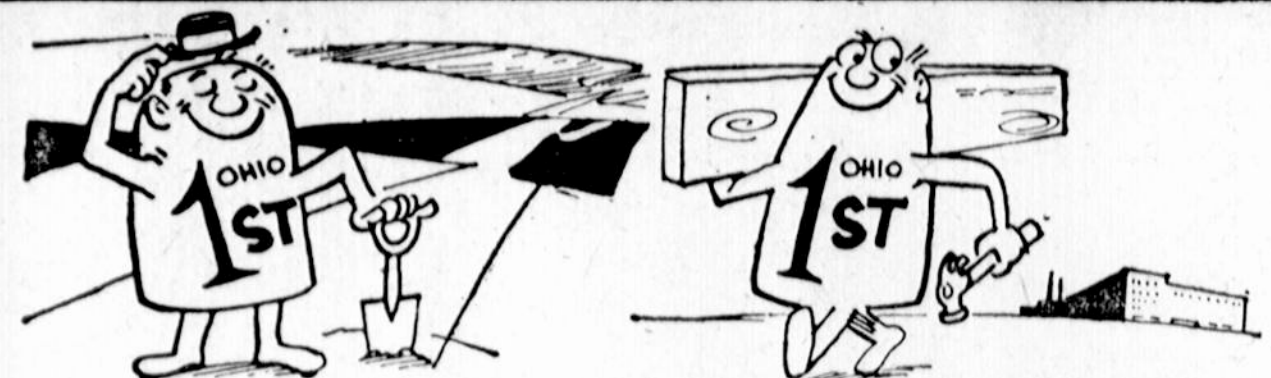
Už nuopelnus Lietuvai ir šaulių Sąjungai tremtyje šaulių žvaigždės Ordino Taryba nutarė apdovanoti šiuos šaulius ir šaules:

Šaulių žvaigždės Ordinu: Lietuvos Konsulą Chicagoje Dr. Petrą Daužvardį, Stasį Barauską, Leoną Balzarą, Juliją Jasiūną, Vaidieutį Mantautą, kun. Antaną Seštoką, Juozą Šiaučulį, Alfonsą Valatkaitį ir Mariją Valiulienę.

Šaulių žvaigždės medaliu: Gėnė Atkočaitę, Romualdą Bernotą, Leoną Bilerį, Antaną Bilaitį, Oną Dunaitienę, Antaną Gintnerį, Elzbieta Grigaliūnienę, Joną Karvelį, Aleksandrą Kybartienę, Joną Naujoką, Miką Petrulį, Albertą Puskepalaitį, Zigimą Raulinaitį, Konstanciją Rožienę, Nijolę Šapalaitę, Dailę Šilingaitę, Praną Tomkevičių, Juozą Ulevičių, Kazį Ulevičių, Zenoną Urboną ir Laimę Zabukaikaitę.

Kai kurių kitų nusipelnusiųjų pristatymas apdovanoti kiek pavėlavo. Jų neilgas sąrašas bus paskelbtas papildomai.

KEEP OHIO FIRST WITH GOVERNOR BILL O'NEILL

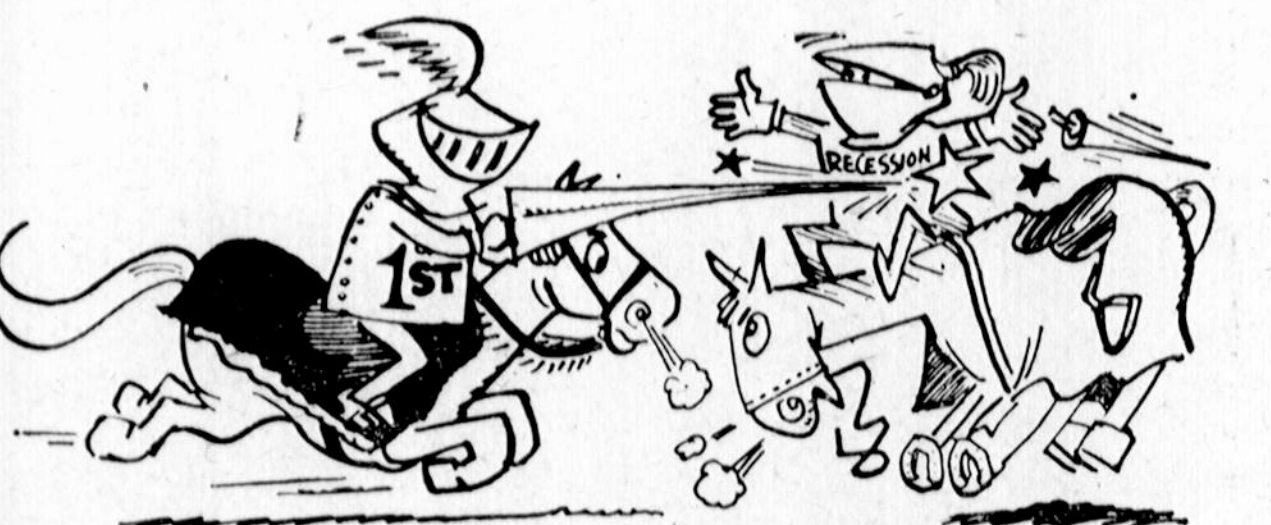

DIDIEJI KELIAI

OHIO yra pirmoji JAV didžiųjų kelių statyboj

PROTINĖS LIGOS

Ohio pirmoji tautų protinių ligoninių statyboj.

PRIEŠ RECIZINĖ PROGRAMA

Gubernatorius O'Neill priminė lyderiams priešrecizinę kovą —

1. Pratesta nedarbo pašalpa.
2. Parūpinta 6 mil. dolerių vargšų šalpai.

3. Pakeista vandens ir kanalizacijos įstatymas duos milijonus naujiems darbams.
4. 750 milijonų viešųjų patarnavimų programai.

SUVESTAS BIUDŽETAS — NEREIKIA NAUJŲ MOKESČIŲ 38 milijonų dol. likutis.

PRIEŠ RAKETAVIMĄ

Gubernatorius O'Neill veda stiprią kovą prieš gemblerius, raketierius ir narkotikus.

RE-ELECT BILL O'NEILL GOVERNOR

It's FUN to drink.

DANA

"TALL 12"

5 DELICIOUS FLAVORS

Bottled by THE CLEVELAND Coca-Cola BOTTLING COMPANY

"PERSIKĖLIMO DIENA"...

Mes keliamės į savo namus, 118 St. Clair Avenue, N. E., į rytus nuo Ontario. Mes būsime naujose patalpose pirmadienį, spalio 6 d. Pastatas dar toberemontuojamas, tačiau mūsų įstaigos veiks, ir jis bus baigtas tuo metu.

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

118 St. Clair Ave., N. E.

Tel. MAIN 1-2075